ilmoitetaan torstaina Nort
nannon mukaan on edelleen
ätettynä Albert Lalonde, joka
eksi nähty kadoksissa olleen
kanssa.

Genuine
Orange Blossom
huvat Puolestaan
sä on kuvattuna yksi niis-
monista tämän vuoden
ange Blossom" sormus-
ista. Kaikki uutta mal-
ohella vanhanajan tradi-
allinen "Orange Blos-
"-laatu. Alhaisesti hin-
ettuja, vaikka niiden
ne on laajalti tunnettu.
Hinnoitettu
$50.00
lähtien
t vähittäismaksuehdot
saatavissa
Blais
jewellers ltd
än taloudellinen kello-
ja jalokiviliike
St. E. Sudbury
(1-3)

ARD
bulance
3-3611
HINNOILLA
VELUS

SUOMEEN
MAN KURSSIN.
lähetyskulut $1.15
kaa $3.50
tajalle 10—14 päivän
anottajan allekirjoit-
AGENCY
UDBURY, ONTARIO

OKSET
TTUJA
Puhelin
OS. 5-6421

VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917
Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti
No. 131 — Vol. XXXVIII vuosikerta
Sudbury, Ontario
Lauantaina, marrask. 5 p. — Saturday, Nov. 5, 1955

Helsingissä järjestettiin suurenmoinen v. 1905 suurlakon 50-vuotisjuhla

Tuhansiin nouseva ihmispaljous juhli suurlakon 50-vuotisjuhlaa Rautatientorilla

Helsingin Vapaa Sana julkaisi viime maanantaina seuraavan kuvauksen 1905 suurlakon 50-vuotisjuhlasta:

Vuoden 1905 marraskuun suurlakon 50-vuotisjuhlallisuudet alkoivat Helsingissä eilen klo 12. Aamulla vallinneen räntäsateen tauottua alkoivat raskaanrarmaat lokakuiset pilvet repeillä ja lippukulkueen lähdettyä liikkeelle Hakaniemen torilta, näyttäytyi kirkas syksyinen aurinko maamme työväenliikkeen ensimmäisen nousun puolivuosisataismuistoa juhlivan kaupungin taivaanrannalla. Kaikkialle juhlavan lippu- ja tunnuskulkueen marssireitin varrelle oli kokoontunut suurin joukoin helsinkiläisiä ja klo 1 ip. suurjuhlan alkaessa peitti Rautatientorin tuhansiin nouseva juhlatunnelmaan virittynyt ihmismeri.

Lippukulkue lähti liikkeelle Hakaniemen torilta kärjessään airut punaisine nauhoineen ja sitten seurasi pari-kolmekymmentä maamme sinivalkoista lippua miesten ja naisten kantamana. Erikoista juhlavuutta kulkueelle antoi HTY:n torvisoittokunta, joka sinivalkoisten lippujen jäljessä marssien kajautteli vanhoja mutta ikituoreita työväen marsseja ja marssilauluja. Kulkueen kärjen ehdittyä katuja reunustavien yleisöryhmien kohdalle, paljastuivat päät niin Siltasaarella kuin Esplanaadillakin.

Orkesterin jäljessä kantoivat miehet suurta juhlamerkkiä, johon punaiselle pohjalle oli kullanvärillä kuvattu kasvava puu teksteineen: 50 vuotta vuoden 1905 suurlakosta. Merkkiä seurasi suuri ryhmä ammattiosastojen ja muiden järjestöjen punaisia ja punavihreitä lippuja, joukossa hyvinkin vanhoja ja ajan patinoimia.

Lippujen jäljessä tulivat työväenliikkeen suurlakkojohtajien suurikokoiset kuvat: Yrjö Mäkelin, Edvard Valpas, N. R. af Ursin, Eetu Salin ja Yrjö Sirola.

Viisi suurta linja-autoa kuljetti niiden jälejssä vuoden 1905 suurlakon veteraaneja.

Autojen jäljessä kulki joukko vihreäpuseroisia tyttöjä ja poikia kuin lupauksena työväenliikkeen tulevista suurista päivistä. Jälleen valtava ryhmä, useita kymmeniä punaisia järjestölippuja. Niiden edessä kannettiin tunnusta: Vuoden 1905 opetus: yhtenäisyydessä on työväen voima!

Kulkueen marssittua juhlallisesti vanhojen marssilaulujen kaikuessa Rautatientorille, alkoi suurjuhla. Kulkueen liput ja tunnukset asettuivat auton lavalle pystytetyn punaisella verhotun esiintymislavan ympärille muodostaen kauniin kehän.

Kaiken yläpuolella hulmusi punaiselle kankaalle maalattu lause: Yhtenäisyyden tunne — elä ja kasva! Tuntui kuin yleisö olisi ollut nytkin sen sähköistävän innostuksen läheisessä tuntumassa, joka vallitsi tällä samalla torilla puoli vuosisataa aikaisemmin pidetyssä suuressa työtätekevien kokouksessa. Veteraanit ja kansanedustaja Hertta Kuusinen saivat innostunet suosionosoitukset tähdentäessään vuoden 1905 suurinta opetusta, työväen yhtenäisyyden merkitystä ja voimaa.

Juhlan aloitti HTY:n torvisoittokunta, joka johtajanaan Niilo Laiho esitti Työväen marssin ja vanhan marssilaulun, Varsovalainen.

Avauksen suoritti suurlakkoveteraani Matti Karvonen. Hän totesi mm., että päivälleen 50 vuotta sitten tältä samalta paikalta julistettiin alkaneeksi suurlakko, suurtapahtuma, joka sytytti jokaisen silloin mukana olleen mielen vavahduttavaan innostukseen kamppailla yhtenäisin voimin suurten kysymysten voittoon saattamiseksi. Hän lausui veteraanien juhlatoimikunnan puolesta yleisön ja neuvostoliittolaiset veteraanivieraat tervetulleiksi.

Neuvostoliittolaisten veteraanien tervehdyksen esitti G. I. Petrovskijn tulkki. Petrovskij itse ei voinut terveydellisistä syistä puhua kylmässä ulkoilmassa. G. I. Petrosvkij on niitä Venäjän työväenliikkeen veteraaneja, jotka osallistuivat jo 1905 vallankumoukseen maassaan. Aikoinaan, v. 1913 hän kävi ensimmäisen kerran Suomessa Suomen vanhan sosiaalidemokraattisen puolueen vieraana.

Petrovskij kiitti aluksi kutsusta, jonka ne suomalaiset vanhan kaartin edustajat, jotka vuonna 1905 taistelivat Venäjän vallankumouksellisten rinnalla tsaarin valtaa, riistoa ja sortoa vastaan, olivat venäläisille tovereilleen lähettäneet. Hän muisteli tuota aikaa ja lausui lopuksi: Rakkaat toverit, Suomen v. 1905 veteraanit. Meidän tehtävämme on välittää vanhat ystävyysperinteemme kansojemme välillä nuorelle polvelle,

(Jatkuu 3. sivulla)

Yrjö Sirola

on yksi niistä sivistyneistöön kuuluvista, joka 1905 suurlakon aikana tuli mukaan työväenliikkeeseen ja pysyi uskollisena aatteelleen kuolemaansa saakka.

O. V. Kuusinen

Karjalais-Suomalaisen Sosialistisen Neuvostotasavallan presidentti osallistui nuorena ylioppilaana 1905 suurlakkoon. Toimiessaan Kominternin sihteerinä 15 vuoden ajan tuli hän kansainvälisesti tunnetuksi työväenjohtajaksi.

Rautatieläiset vaativat palkkojen korottamista

Samalla he vaativat yleistä yhtiöiden kustantamaa sairausvakuutusta

Montreal. — Kuudentoista rautatieläisten union neuvotelukomitea on jättänyt torstaina viidelle rautatieyhtiölle tarjouksen uuden työehtosopimuksen saamiseksi. Nämä uniot edustavat noin 150,000 rautatieläistä, jotka eivät työskentele varsinaisessa liikenteessä. Neuvottelukomitean puheenjohtaja Frank Hall sanoi, että rautatieläiset pyytävät 18 sentin yleistä tuntipalkankorotusta ja yhtiöiden kustantamaa terveysvakuutusta. Hän sanoi, että kaikkiaan vaatimukset merkitsevät noin 33 senttiä tunnilta.

Vaatimukset jätettiin Canadian National Railwaylle, Canadian Pacific Railwaylle, Ontario Northland Railwaylle, Toronto, Hamilton and Buffalo Railwaylle ja Algoma Central Railwaylle.

CNR:n ja CPR:n taholta ilmoitetaan, että he ovat saaneet rautatieläisten vaatimukset, mutta kuitenkaan ei tiedoitettu miten sillä taholla suhtaudutaan työläisten vaatimukseen.

Frank Hall sanoi, että jos työläisten vaatimuksiin suostutaan, niin se tulisi merkitsemään $70,000,000 vuotuista hyötyä rautatieläisille.

Nykyinen sopimus päättyy joulukuun 31 pnä. Viimeiseen kolmeen vuoteen ei näiden rautatieläisten palkkoja ole korotettu.

Esitettyyn terveysvakuutukseen kuuluvat henkivakuutus kaikille työläisille, sairaalakustannukset rautatieläisten huollettaville, kuten lapsille 18 vuotiaaseen saakka.

Japanilaiset luvanneet ostaa karjaa Canadasta

Woodstock. — Japanin hallitus on luvannut ostaa Canadasta karjaa, sanoi täällä parlamentin jäsen Wallace Nesbitt keskiviikkona.

Kirjeessään Nesbittille Japanin Ottawan lähettiläs Koto Matsudaira sanoo:

"Yli vuosi sitten minun hallitukseni päätti ostaa karjaa Canadasta."

Nesbitt sanoi, että hän virallisesti kävi lähettiläs Matsudairan luona tiedustelemassa karjan myynnin mahdollisuuksista Japanille.

Siirtolaisuus Canadaan on vähentynyt

Ottawa. — Siirtolaisdepartmentin keskiviikkona julkaiseman tiedon mukaan siirtolaisuus Canadaan on huomattavasti vähentynyt kuluvan vuoden alkana verrattuna viime vuoden vastaavaan aikaan.

Kuluvan vuoden yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana saapui maahan 86,607 siirtolaista. Viime vuoden ensimmäisen kuukauden aikana saapui Canadaan 126,853 siirtolaista.

Tiedonannossa sanottiin, että heinä- ja elokuussa saapui 28,190 siirtolaista ja he jakautuivat 43 eri kieliryhmään.

Maahan saapuneet siirtolaiset asettuivat asumaan seuraaviin paikkoihin: Ontarioon 45,102, Quebeciin 17,164, British Columbiaan 9,139, Albertaan 6,331, Manitobaan 4,080, Saskatchewaniin 2,182, Nova Scotiaan 1,534, New Brunswickiin 515, Newfoundlandiin 348, Prince Edward Islandiin 105, Yukoniin ja Northwest Territoriesiin 53.

Liikennelaitosten edustajia USA:sta Neuvostoliittoon

New York. — Cosmos Travel Bureau Inc. presidentti Gabriel Reiner sanoi tiistaina, että hän matkustaa amerikkalaisten lentolinjojen ja laivaliikkeiden edustajien kanssa Neuvostoliittoon muutamien viikkojen kuluessa. Hän sanoi matkan tehtävän neuvostohallituksen ehdotuksesta.

Samalla hän huomautti, että he voivat mahdollisesti vierailla Itä-Euroopan maissa, joihin valtiodepartmentti on luvannut antaa passeja.

Argentiinan entinen presidentti matkustanut Nicaraguaan

Asuncion, Paraguay. — Argentiinan entinen presidentti Juan Peron matkusti keskiviikkona täältä Nicaraguaan. Hänen adjunanttinsa majuri Ignacio Cialceta matkusti entisen presidentin mukana.

Hänen olonsa täällä on antanut aihetta nykyisen Argentiinan hallituksen ja Paraguayn hallituksen välliselle erimielisyydelle.

Argentiinan nykyinen hallitus on vaatinut Peronin karkoittamista sen jälkeen kun Peron sanoi sanomalehtimiehille, että Argentiinassa ei ole perustuslain mukaista presidenttiä nykyään.

Kiina on valmis neuvottelemaan aseistariisumisesta

San Francisco. — Englantilainen kveekkari George Baker kertoi täällä keskiviikkona, että pääministeri Chou En-lai sanoi Kiinan Kansantasavallan olevan valmiin neuvottelemaan Genevessä yleisestä aseistariisumisesta.

Mr. Baker palasi seitsemän muun kveekkarin kanssa Kiinasta matkalla Lontooseen.

Ankaria kaatosateita British Columbiassa

Niiden johdosta aiheutuneet kivi- ja maanvieremät häirinneet liikennettä

Vancouver. — Ankarat kaatosateet ovat vallinneet kaikkialla British Columbian rannikolla sekä vuoristoissa. Se on aiheuttanut suuria liikennehäiriöitä.

CPR:n länteen matkalla ollut pikajuna suistui pois kiskoilta torstaina Hirison Millsissa noin 61 mailia itään täältä. Onnettomuuden aiheuttivat maa- ja kivivieremä. Kivivieremän takia keskeytyi myöskin liikenne CNR:n radalla Fraserjoen laaksossa. Samoin ilmoitetaan, että laaksossa kulkeva Trans-Canadan valtatie on hyvin vaarallinen ankarien sateitten johdosta.

Keskivuoristossa Salmon Armissa on satanut 24 tunnin aikana 7.7 tuumaa lunta. Lämpömittari laski 18 asteeseen.

Vancouverin länsiosan rannikkoalueella ovat rakennukset kärsineet vakavia vaurioita tulvaveden johdosta. Muutamia perheitä joutui pakenemaan kodeistaan kun tulvavesi nousi.

Torstaina Vancouverin keskikaupungilla oli paikottain vettä jonkun aikaa jalkaa paksulta.

Yliopiston johtaja ehdottaa jalkapallopelin lopettamista

Toronto. — Toronton yliopiston presidentti Sidney Smith sanoi, että hän aikoo neuvotella McGillin ja Ontarion yliopistojen johtajain kanssa jalkapallopelien kieltämisestä kuluvan vuoden loppupuolen aikana useiden sattuneiden hulikaanitekojen johdosta. Tri Smith sanoi, että hän on kirjoittanut Queenin yliopiston johtajalle W. A. Mackintoshille viime lauantaina sattuneiden tapausten johdosta kun Varsity jalkapallojoukkue pelasi Queensin joukkuetta vastaan.

Pelin aikana syntyneen tappelun johdosta kaksi Varsityn ja viisi Queensin ylioppilasta joutuivat loukkaantumisen takia saamaan lääkärinhoitoa. Erään tytön päähän heitettiin pullo aiheuttaen haavan.

Western yliopiston presidentti G. E. Hall sanoi olevansa sitä mieltä ettei yliopistojen välisiä jalkapallo-otteluita pitäisi lopettaa.

"Minä en tiedä ainoatakaan tapausta meidän yliopistomme alueella, jotka antaisivat syytä lopettaa nämä kilpailut", sanoi hän.

McGillin yliopiston presidentti tri James sanoi ettei hänen yliopistonsa alueella jalkapallopelin aikana ole sattunut kuluvan vuoden aikana mitään sellaista tapausta, joka antaisi aiheen jalkapallopelien kieltämiselle. Mackintosh ja James sanoivat, että he ovat valmiit neuvottelemaan toisten yliopistojen johtajain kanssa tästä asiasta.

Suurin osa ansaitsee alle $60 viikossa

Ottawa. — Kansallinen tuloverovirasto tiedoitti keskiviikkona, että yksi kolmannes canadalaisista ansaitsi $3,100 eli vähemmän kuin v. 1953. Tämä merkitsee sitä, että valtavan suurin osa canadalaisista ansaitsee alle $60 viikossa.

Vain 250 ilmoitti vuositulokseen yli $100,000. Kaikkiaan oli v. 1953 3,389,350, jotka maksoivat tuloveroa. Näistä 26 prosenttia ansaitsi yli $5,000 vuodessa, 10 prosenttia $10,000 taikka enemmän. 7,310 ansaitsi $25,000 ja $50,000 välillä ja 1,700 ansaitsi $50,000 ja $100,000 välillä.

Kaikkein suurituloisemmat olivat suurten yhtiöiden johtokuntain jäsenet taikka johtajat. Seuraavalla tilalla olivat lääkärit, joiden keskimääräiset vuosiansiot kohosivat $11,258, insinöörien ja arkkitehtien keskimääräiset tulot nousivat $10,289 ja lakimiesten $9,955.

Toronton alue tuotti enemmän tulokorporatio- ja valmisteveroa enemmän kuin mikään muu paikkakunta Canadassa. Kaikkiaan näitä veroja perittiin $2,457,000,000, josta Ontarion osuus oli $1,204,000,000. Quebecista saatiin näitä veroja $640,000,000.

Pearson vieraillut budhalaisten pyhässä paikassa

Benares, Intia. — Ulkoministeri Pearson vieraili keskiviikkona täällä budhalaisessa pyhäinpaikassa. Hän yleisen tavan mukaan otti kengät pois jaloistaan.

Pearson saapui tänne Kalkutasta. Ulkoministeri matkusti torstaina New Delhiin, jossa hän tapaa pääministeri Nehrun.

VIIME TIEDOT

Toronto. — Ankara myrsky raivosi torstaina kaikilla Suurilla järvillä. Tuulen voima Windsorissa nousi 50 mailiin tunnissa. Huronin järvellä rahtilaiva Joseph Murrow menetti peräsimensä myrskyssä. Myrskyn aikana laski Detroit-joessa vesi niin paljon etteivät suurimmat laivat voineet purjehtia joella. Superior järvellä olevista laivoista ilmoitettiin, että lämpömittari laski 14 asteeseen ja sakea lumipyry teki purjehtimisen vaaralliseksi.

Ottawa. — Täällä tiedoitettiin torstaina, että veteraaniasioiden ministeri Hugues Lapointelle on annettu myöskin hoidettavaksi postiministerin salkku.

Bracebridge. — Tulipalo tuhosi kolme mailia täältä pohjoiseen olevan asuntorakennuksen perjantaina aiheuttaen viiden henkilön kuoleman. Tulipalossa menettivät henkensä Doris Podder, kolme hänen lastaan ja eräs mies, joka on asunut heidän luonaan.

Ottawa. — Perjantaina julkaistun tilastotoimiston tiedonannon mukaan kohosivat Canadan elinkustannukset syyskuussa 1/10 pisteellä ja indeksi nousi 116.9 pisteeseen.

Molotov asettaa Euroopan turvallisuuden etutilalle

Hän ehdotti yleisaksalaisen neuvoston järjestämistä valmistamaan Saksan yhdistämistä

Geneve. — Länsivaltain ulkoministerit hylkäsivät torstaina Neuvostoliiton ulkoministerin ehdotuksen yleissaksalaisen neuvoston muodostamisesta, jonka tehtävänä olisi valmistaa Saksan yhtenäistymistä. Dulles, Macmillan ja Pinay vaativat yleisäänestyksen toimittamista Saksan yhdistymisen ratkaisemiseksi.

Molotov on aikaisemmin sanonut, että Neuvostoliitto asettaa Euroopan turvallisuuden kaikkien muiden kysymysten etualalle ja haluaa takeet siitä ettei militarismi jälleen nosta päätään Saksassa.

Puhuessaan vapaista vaaleista Molotov kysyi keskiviikkona länsivaltain ulkoministereiltä: "Kuinka joku voisi taata sitä etteikö uusi Hitler nousisi?"

Hän sanoi edelleenkin kannattavansa vapaiden vaalien toimittamista, mutta "yhdenmukaisina Saksan kansan kansallisten intrestien ja Euroopan turvallisuuden perustalla".

Molotov sanoi ettei vielä ole annettu vastausta hänen kysymykseensä, että mitä tapahtuisi jos militarisoitu Saksa repisi allekirjoitetun sopimuksen ja astuisi sotapolulle.

Britannian ulkoministeri Macmillan sanoi, että yleissaksalainen neuvosto vain lykkäisi Saksan yhdistämisen moniksi vuosiksi eteenpäin.

Geneve. — Neuvostoliiton ulkoministeri esitti keskiviikkona neljän suurvallan ulkoministerien konferenssissa, että miehitysjoukot poistettaisiin Saksasta kolmen kuukauden sisällä. Samoin hän ehdotti, että Saksan yhdistäminen suoritettaisiin useammassa eri asteessa.

Molotovin ehdotuksen mukaan pitäisi muodostaa molempia puolia Saksaa käsittävä Saksan neuvosto, jonka jäsenet nimitettäisiin kumpaisenkin Saksan parlamentin toimesta.

Tämän neuvoston tehtävänä tulisi olla taloudellisten ja kulttuurillisten yhteyksien lujittaminen, raha-, posti- ja tullilakien yhdistäminen.

Neuvoston tulee päättää puolustusvoimien määrästä.

Yhdysvaltain valtiosihteeri Dulles palasi Madridista tiistaina neuvoteltuaan Francon kanssa Välimeren sotilasasioista. Francon Espanjan ulkoministeriö julkaisi lausunnon neuvottelujen päätyttyä, että Franco ja Yhdysvaltain valtiosihteeri Dulles ovat päässeet neuvotteluissa yksimielisyyteen. Dullesin tarkoitus on vetää Francon Espanja NATO:n.

Madridin radion laajaltamassa Dullesin puheessa sanottiin, että neuvottelut ovat johtaneet Espanjan ja Yhdysvaltain välien lähentymiseen. Hän sanoi neuvottelun olleen 'erittäin hyödyllisen".

Eroitettu ei ota takaisin virkapaikkaansa

Washington. — Siviilipalveluksien komissio on tarjoutunut ottamaan takaisin virkaansa nuoren ohiolaisen tiedemiehen, 32-vuotiaan Fred A. Karpoffin, joka v. 1954 erotettiin lentoalan kansallisen neuvonantokomitean palveluksesta selittämällä hänet "syylliseksi sukulaisuuden vuoksi".

Karpoff kuitenkin on vain kiittänyt kohteliaisuudesta, mutta kieltäytynyt palaamasta takaisin hallituksen palvelukseen.

Asia tulee ilmi senaatin perustuslaillisten oikeuksien valiokunnan kirjelmästä senaattori McNamaralle, joka oli pyytänyt tätä alavaliokuntaa tutkimaan Karpoffin erottamisen kysymystä.

Karpoff oli erotettu "likeisen ja jatkuvan yhteytensä vuoksi isänsä ja äitinsä kanssa", joka katsottiin 'turvallisuusriskiksi"! Ja näitä Karpoffin vanhempia vastaan oli ainoana syytöksenä se, että ne olivat olleet nyt hajoitetun International Workers Orderin vakuutusjäseniä saadakseen itselleen — halvan henkivakuutuksen.

Kadonneen lentokoneen jäännökset löydetty

Sault Ste. Marie. — Täällä tiedoitettiin torstaina, että metsästäjät ovat löytäneet lentokoneen jäännökset metsästä noin 35 mailia pohjoiseen täältä. Poliisit ja etsintäjoukko on lähetetty löytöpaikalle.

Lentokoneen peräosa oli vielä eheä, joten oli mahdollista saada selville lentokoneen numero.

Sen perusteella on voitu todeta, että lentokone kuului detroittilaisille Harry ja Walter Butlerille, jotka katosivat elokuun 13 pnä 1953 matkalla täältä Wawaan.

Sanomalehtipaperin hinnan korotus on aivan aiheeton

Sanoi CCF:n johtaja Coldwell; yhtiöillä on melkein monopolien asema sikäli kuin tulee kysymykseen hinnan määrääminen

Prince George, B. C. — CCF:n kansallinen johtaja M. J. Coldwell sanoi täällä keskiviikkona, että äskettäinen sanomalehtipaperin hinnan korotus oli yksi kaikkein julkeimpia voiton tavoitteluja kuin mitä Canadan historiassa tunnetaan.

Puhuessaan täällä kokouksessa hän sanoi: "Tämä asia on niin tärkeä, että sen johdosta kannattaa toimeenpanna tutkimus.

"Ei ole olemassa minkäänlaista oikeutta korottaa hintoja — ei palkkojen kohottamisen eikä muitenkaan kustannusten takia."

Puhuessaan eräästä yhtiöstä, jonka nimeä hän ei maininnut, mr. Coldwell sanoi:

"Tämä yhtiö ei edes maininnut miksi se korottaa paperin hntaa. Niiden suoranainen halu on lisätä vain voittojaan."

Hän sanoi, että tällainen yletön sanomalehtipaperin hintojen korottaminen tulee vaikuttamaan Canadan julkaisutoimintaan. Coldwell sanoi, että monet paikkakuntien pikkulehdet ovat huonossa taloudellisessa asemassa.

"Niiden päätulot ovat riippuvaisia ilmoituksista", sanoi hän. "Niiden itsenäisyys on entistä uhatumpia koska sanomalehtipaperin hinta jatkuvasti nousee.

"Tämän lisäksi kussakin kaupungissa sanomalehdet saavat entistä suuremman monopoliaseman. Yli 50 kaupungissamme ilmestyy vain yksi päivälehti.

"Näiden kaupunkien asukkailla on hyvin vähän mahdollisuuksia lukea mistään muista lehdistä uutisia ja toimituskirjoituksia."

Hän sanoi, että tämän lisäksi suuret sanomalehtiyhtiöt omistavat useampia lehtiä ja niillä on tietojen levittäessä monopoliasema.

Coldwell sanoi, että paperitehtailla on olemassa melkein monopoliasema sikäli kuin tulee kysymykseen sanomalehtipaperin hintain korottaminen.

Israelin ja Egyptin rajalla ollut jälleen kahakoita

YK:n pääsihteeri Hammarskjöld tehnyt Egyptille ja Israelille ehdotuksen järjestyksen palauttamiseksi rajalla

United Nations, N. Y. — YK:n pääsihteeri Dag Hammarskjöld tiedoitti torstaina, että hän on jättänyt Egyptin ja Israelin valtuutetuille ehdotuksen järjestyksen palauttamiseksi demilitarisoidulle raja-alueelle. Ehdotuksen sisällöstä ei ole annettu tarkempaa selostusta.

Jerusalem. — Egypti ja Israel ilmoittavat, että Sinain hiekka-aavikolla rajaseudulla on käyty ankaroita taisteluita torstaina. Molemmin puolin kärsittiin menetyksiä. Kuitenkin molempien puolien tiedot ovat hyvin ristiriitaisia.

YK:n aselepokomissioni ei ole vielä antanut raporttia tapahtumista. Britannia torstaina syytti Israelia taistelun alkamisesta.

Keskiviikkoiltana alkoi taistelu Sabhan tukikohdasta, joka sijaitsee Auja-Nizanan demilitarisoidulla alueella. Israel väittää aseman olevan Israelin puolella kun sensijaan Egypti väittää sen kuuluvan sille.

Israelin armeijan eräs puhemies tiedoitti täällä torstaina, että taistelussa sai surmansa 50 egyptiläistä ainoastaan 4 israelilaista kaatui.

Kairosta tuleessa tiedonannossa sanotaan, että taistelussa kaatui 200 israelilaista ja useita joutui vangiksi. Egyptin taholta tiedoitetaan, että egyptiläiset alkoivat vastaryökkäyksen kello 7 torstaiaamuna ja kello 12 mennessä koko alue oli egyptiläisten käsissä. Israelin taholta tiedoitettiin, että torstaina kello 4 ip. oli kaikki rauhallista eikä "ainoatakaan egyptiläistä ole Israelin maaperällä".

Yhdysvallat helpottaa tavarain vientiä Neuvostoliittoon

Canada tulee seuraamaan Yhdysvaltoja ja helpoittamaan vientiä Itä-Euroopan maihin

Washington. — Yhdysvallat tulee helpottamaan erilaisten tavarain lähettämistä Neuvostoliittoon ja kansandemokraattisiin maihin, tiedoitettiin täällä torstaina. Kauppasihteeri Sinclair Weeks sanoi, että yksityiset liikemiehet voivat lähettää ei-strategisia tavaroita hankkimatta niitä varten vientilisenssiä.

Tämä merkitsee sitä, että amerikkalaiset liikkeet voivat lähettää autoja, vuotia, turkiksia, savukkeita, tupakkaa, rättejä ym. tavaroita. Aikaisemmin täytyi tälläisten tavarain lähettämiseksi Neuvostoliittoon ja kansandemokraattisiin maihin saada vientilisenssit.

"Tämän suunnitelman tarkoituksena on", sanoi Weeks, "edistää presidentti Eisenhowerin suunnitelmaa kuten hän Genevessä heinäkuussa sanoi, että tulee 'luoda olosuhteet, jotka rohkaisevat kansoja lisäämään rauhanomaiseen tarkoitukseen valmistettujen tavarain vaihtoa kaikkialla maailmassa'."

Mr. Weeks arveli, että uudet säädökset astuvat voimaan ensi vuoden alussa.

Kuluvan vuoden ensimmäisen puoliskon aikana vietiin Yhdysvalloista Neuvostoliittoon $5,000,000 arvosta tavaroita.

Yhdysvallat olisi kiinnostunut myymään Neuvostoliittoon ja kansandemokraattisiin maihin maanviljelyskoneita ja sitä varten on jo tehty tiedustelujakin.

Kaupan helpottaminen ei koske Kiinan kansantasavaltaa.

Ottawa. — Eräs kauppadepartmentin virkailija sanoi täällä torstaina, että Canada tulee seuraamaan Yhdysvaltoja ja helpottamaan tavaroitten vientiä Neuvostoliittoon.

"Me tervehdimme Amerikan päätöstä ja me tulemme seuraamaan sitä", sanoi hän. "En voi tarkalleen sanoa mitä me tulemme tekemään ennenkuin me tutustumme Yhdysvaltain päätökseen huojentaa tavarain lähetystä."

Canadan nykyiset rajoitukset koskevat vain strategisia tavaroita, sanoi hän. Samalla Canadan kautta ei viedä Neuvostoliittoon Yhdysvalloissa valmistettuja tavaroita, mutta nyt kun Yhdysvallat tulee poistamaan kauppaesteitä, niin Canada voi tämän jälkeen lähettää Yhdysvalloissa valmistettuja tavaroita.

Nykyään tarvitsee Neuvostoliittoon ja kansandemokraattisiin maihin lähetetyille tavaroille vientilisenssit.

Hän lisäsi, että rauhanomaisten tavarain lähettämiseksi Neuvostoliittoon ei ole ollut vaikeuksia saada vientilisenssejä.

Viime syksynä sovittiin Moskovassa Canadan ulkoministerin Pearsonin ja Neuvostoliiton kauppaviranomaisten kanssa kauppaneuvottelujen alkamisesta lähitulevaisuudessa. Samoihin aikoihin Canadan kauppaministeri Howe arveli, että kauppa Neuvostoliiton kanssa ei tule suuressa määrässä lisääntymään koska siellä valmistetaan pääasiassa samanlaisia tavaroita kuin Canadassa.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.
Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.
Advertising rates upon application. Translation free of charge.
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. 7.00 6 kk. 3.75
3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa: 1 vk. 8.00 6 kk. 4.30
Suomessa: 1 vk. 8.50 6 kk. 4.75

Kansa valvo kalleintasi

T.k. ensimmäisen viikon alkaessa on kaikkialla Suomessa pidetty suuria juhlatilaisuuksia, joissa on palautettu mieliin 50 vuotta sitten olleen Suomen Suurlakon tapahtumia ja sen merkitys.

Venäjällä oli silloin käynnissä voimakas vallankumouksellinen kuohunta mätää tsaristista hallitusjärjestelmää vastaan. Sen innoittama myöskin Suomen kansa ja varsinkin työväestö nousi vaatimaan laajempia kansalaisoikeuksia ja torjumaan venäläistyttämismääräyksiä.

Suurlakko alkoi lokakuun viimeisinä päivinä ja päättyi marraskuun 6 pnä. Marraskuun 4 pnä Nikolai II antoi manifestin, jossa luvattiin peruuttaa venäläistyttämisasetukset. Myöskin kutsuttiin valtiopäivät päättämään yleisen äänioikeuden pohjalle rakennettavan eduskunnan perustamisesta.

Suurlakosta kirjoitti Helsingin Vapaa Sana lokakuun 30 päivän numerossaan toimituspalstalla seuraavaa:

Suurlakko on Suomen työväen ja kansan kansanvaltaisen heräämisen historiallinen ja unohtumaton viikko. Kansa nousi ajan sävähdyttävän tunnuksen mukaan valvomaan kalleintansa. Kallein oli vapaus. Suurlakosta on oikeutuksella käytetty myös nimeä kansallislakko, koska käytännöllisesti katsoen koko kansa eräitä harhautuneita tsaariin nojaavia yläluokka-aineksia lukuunottamatta nousi puolustamaan Suomen kansan vapautta ja oikeutta elää itsenäistä elämää Venäjän valtakunnan yhteydessä — tai siitä irrallaan — kuten Punaisessa julistuksessa, ajan pisimmälle viedyssä työväen manifestissa, ylpeästi sanottiin.

Mutta kansallislakko jakautui ensimmäisestä siemenestään alkaen kahteen leiriin, jotka kokonaan eri tavalla tulkitsivat sisäisen vapauden ajatusta. Perustuslaillisille se merkitsi entisen laillisuuden yliaikaisten yhteiskunnallisten laitosten säilyttämistä tai korkeintaan niitten lievää uudentamista ajan vaatimusten suuntaan, mutta ei mukaisiksi kuten äänioikeustaistelun jatko selvästi osoitti. Työväelle sisäinen vapaus merkitsi äänioikeustaistelua ja eduskuntauudistusta silloin kansanvaltaista merkitsevällä porvarillisen demokratian pohjalla. Työväen voima, ei perustuslaillisten halu, johti lopulta työväen käsityksen voitolle pääsemiseen.

Mutta yhtäläisesti kuin nouseva kapitalismi silloin koetti kätkeytyä säätyeduskunnan suojaan, jota perustuslailliset laillisuuden lipulla nimittivät vapaudeksi, yhtäläisesti nyt valtaan päässyt monopolikapitalismi koettaa esitellä tämän hetken porvarillista demokratiaa muka ainoana todella kansanvaltaisena yhteiskuntajärjestelmänä. Siitä huolimatta, että nykyinen demokratia ei turvaa kansalaisen oikeutta, ei työhön, ei ansioon, eikä asuntoon, siitä huolimatta, että perustuslain säätämä puhe-, paino- ja kokoontumisvapaus on kapitalistien omistamien kokoushuoneistojen ja painokoneitten takana. Siitä huolimatta, että rahavalta monin eri tavoin holhoo tai painostaa kansanvaltaisia laitoksia, määrää valtion ja yksityisten eri harrastuksiin osoittaman tuen laajuuden ja suunnan ja jopa holhoo yksityisten kansalaisten elämää ja katsomuksia.

Niinkuin perustuslailliset v. 1905 sinkosivat työväelle, joka ei alistunut heidän säätykansanvaltaansa, niin ovat kapitalistien kirjoittajat ja edustajat sen jälkeen singonneet ja sinkoavat tänään työväestöä vastaan maankavaltajan nimen senvuoksi, että työväestö ei tunnusta kapitalistien vapautta kansan vapaudeksi. Mutta niinkuin laajempi vapaudentaju ja käsittäminen silloin, 50 vuotta sitten, aloitti voittokulkunsa, niin on laajempi vapauden käsittäminen lopuksi nytkin voittava.

Kun Suomen ja Venäjän suhteita tarkastetaan puolivuosisataisperspektiivin valossa, osoittautuu, että työväki on koko ajan nähnyt maamme vapauden turvan liitossa Venäjän edistyksellisten ainesten kanssa. Kesti 39 ankaraa vuotta, ennenkuin koko kansa taipui opettelemaan tätä kansamme olemassaolon erästä perusedellytystä. Ja koko tämän ajan on kaiken maailman merentakaisiin imperialisteihin nojautunut kapitalistiryhmä julkisella sanallaan syytellyt työväkeä "vieraan asioilla" liikkumisesta — kun työväki on liikkunut omalla, maansa ja kansansa, vapaan riippumattoman Suomen asialla.

Kapitalistit ja heidän ideologinsa luulevat, että tämän hetken poliittiset olosuhteet ovat ikuiset, niinkuin he kuvittelivat Lapuan liikkeen murskaavan Suomesta kommunismin ja sosialidemokratian "ikuisiksi ajoiksi" ja niinkuin he kuvittelivat Hitlerin tekevän tai jo melkein tehneen sen koko maailmasta. Itse asiassa suurlakko v. 1905, suomalaisen säätyvaltioyhteiskunnan loppu, on vakuuttava todistus siitä, että myöskään nykyinen rahavalta ei ole pysyvä. Työväen hajanaisuus ei ole jatkuva ikuisesti. Työväen eristäminen muista edistyksellisistä kansalaisista ei ole enää pitkään aikaan onnistunut eikä tule enää koskaan onnistumaan. Työväen taistelu on tempaava yhä laajemmat kansalaiskerrokset, talonpoikaiston, sivistyneistön, virkamiehet ja pienyrittäjät mukaansa. Kansanvallan ja rahavallan taistelussa tulee kansanvalta jälleen voittamaan. Kansan valvoo kalleintansa, kansan ja maan vapautta.

RIKOLLISUUS LISÄÄNTYY

Bonn. — USA:ta ja etenkin sen nuorisoa pyyhkivä rikollisuusaalto on jo pitkän aikaa aiheuttanut vakavaa päänvaivaa maan viranomaisille ja huolestuttavan nopeasti kasvavia numerosarjoja tilastomiehille. USA ei kuitenkaan ole ainoa esimerkki lajissaan. Sama ilmiö alkaa yhä selvemmin näkyä myös Länsi-Saksassa. Tilastokäyrät nousevat äkkijyrkkinä ja rehevän ruokamullan sille muodostavat samat ainekset kuin USA:ssakin: kauhukuvasarjat, gangsterielokuvat ja työttömyys.

Pitkää aikaa ei ole kulunut siitä, kun Stuttgartissa oli 11 20—27 vuoden ikäistä rikollista oikeuden edessä. He kaikki kuuluivat "maineikkaan" gangsterijärjestö "Zorro"-liigan jäsenyyteen, joka oli onkinut nimensä vastaavan nimisistä amerikkalaisista seikkailuelokuvista ja tehnyt vuoden 1949 jälkeen Stuttgartin alueella ainakin 400 rikosta, murtoja, varkauksia jne.

Tapaus ei ole ainoalaatuinen Länsi-Saksassa. Jo 1952 myönsivät Bonnin rikosviranomaiset, että rikollisuus oli vuodesta 1947 kasvanut 147%:lla. 1952 tehtiin liittotasavallassa rikos joka 43. sekunti!

Tästä ovat luvut yhä kasvaneet. V. 1953 rekisteröi Länsi-Saksan poliisi kaikkiaan 1,491,120 rikosta ja seuraavana vuonna, 1954, siihen saatiin lisätä luku 13,527. Siis: noin puolitoista miljoonaa rikosta vuodessa eli 4,180 päivässä — peloittavia lukuja Länsi-Saksan kokoisessa maassa.

Tilastolukuja voitaisiin esittää enemmänkin. Niistä ilmenee mm., että 1953 joutui Länsi-Saksan jokaisesta tuhannesta kansalaisesta 11,8 tekemisiin oikeuden kanssa väkivalta- tai omaisuusrikosten vuoksi. Samana vuonna tehtiin kokonaista 5,718 murhaa. Samana vuonna tuli selville 4,377 naisiin ja nuoriin tyttöihin kohdistunutta väkivallantekotapausta. Ja samana vuonna saapui Länsi-Saksaan 18,499 rikollista, joilla ei ollut Länsi-Saksan kansalaisuutta. Tilastoista ilmenee, että osa heistä saapui USA:sta.

Kysymyksiä ja vastauksia

* * *

Kysymys: Sain hätätilavakuutusta viime helmikuun 27 päivästä huhtikuun 15 päivään ja silloin oli vakuutuskirjassani 176 päivän merkit. Nyt olen ollut vakuutuksen alaisessa työssä ainoastaan 68 päivää. Olenko oikeutettu saamaan ensi vuotena hätätilavakuutusta, jos en onnistu saamaan ammattialani vakuutuksen alaista työmaata, että voisin saada kirjaani määrätyt 90 päivää.

Vastaus: Todennäköisesti, jos ette saa vakuutuskirjaanne enemmän merkkejä ennen vuoden loppua te ette tule saamaan hätätilavakuutusta tänä talvena. Työttömyysvakuutuslakiin tehtyjen muutosten perusteella kaikki laskelmat nykyisin suoritetaan tehtyjen työviikkojen perusteella eikä vakuutuspäivien perusteella kuten oli aikaisemmin tapana. Mikäli hätätilavakuutuksen saanti on kysymyksessä suunnilleen samat edellytykset ovat edelleen voimassa. Nykyisten säädösten mukaan työtön henkilö on oikeutettu nauttimaan hätätilavakuutusta tammikuun 1 päivästä huhtikuun 15 päivään. Käykää kuitenkin puhumassa asiasta paikallisessa vakuutustoimistossa.

Peronin hallitus vei Argentiinan talouskatastrofiin

Buenos Aires. — Argentiinalaisilta vaaditaan säästäväisyyttä, työtä ja uhrauksia maansa hyväksi, että Argentiina pääsisi jaloilleen Peronin hallituksen aikana elinkeinoelämän alalla tapahtuneen katastrofaalisen kehityksen jälkeen, sanoi Argentiinan uusi presidentti Lonardi.

Vuoden 1955 lopussa maan ulkomaiset velat nousevat 757 miljoonaan dollariin. Sen saatavat ovat vain 450 milj. dollaria. Argentiina ei enää ole mikään suuri vientimaa. Viimeisten viiden vuoden aikana sen vienti ei ole puoliakaan edellisen viiden vuoden aikana tapahtuneesta viennistä.

Entisen presidentin Peronin öljypolitiikkaa piti Lonardi suorastaan tuhoisana. Viidennes Argentiinan tuonnista oli öljyä, vaikka maassa on suuria käyttämättömiä öljyvaroja. Argentiina kärsii sähkövoiman puutetta ja rautatiet, jotka valtiollistettiin vuonna 1946 oltuaan sitä ennen Englannin valvonnassa, ovat 25 vuotta ajastaan jäljessä, Lonardi sanoi.

Pahan juurena on huono tuottavuus, joka on lisääntynyt vain 3,5 pros. viimeisten kymmenen vuoden aikana.

Presidentin odotetaan ryhtyvän määrättyihin toimenpiteisiin muutaman päivän kuluttua. Pörssissä odotetaan peson voimakasta devalvoimista.

Hautooko sos.dem. johto lehmäkauppoja

Helsinki. — (DLP) Sunnuntaina, lokakuun 23 pnä Virkkalassa pitämässään puheessa kansaneläkelaitoksen johtaja, sosialidemokraatti Hiltunen lupaili, että kokoomuspuolue asennoituessaan maalaisliittoa vastaan luovuttaisi Tuomiojan valitsijamiesten äänet Fagerholmille. Tämä avoin tunnustus sosdem. puoluejohdon ja oikeusporvariston yhteistysötä herätti ihmettelyä Virkkalan sosialidemokraattien keskuudessa. Samalla se vahvisti sen aikaisemmin julkituodun käsityksen, että sosdem. puolueen johto kieltäytyi yhteistyöstä kansandemokraattien kanssa päästäkseen yhteistyöhön kokoomuspuolueen kanssa.

Tässä yhteydessä on kuitenkin syytä olettaa, että Hiltunen ei ollut täysin tilanteen tasalla.

Siinä yhteistyöneuvottelussa, joka Tuomiojalla oli vaalikampanjan alkaessa hotelli Vaakunassa sosdem. puolueen johtajien kanssa, keskusteltiin siitä, että Fagerholmin valitsijamiehet luopuisivat omasta ehdokkaastaan kokoomuksen ehdokkaan hyväksi.

Tosin tämä yhteistyösuunnitelma päätettiin pitää salassa, koska sopimuskumppanit pelkäävät sosialidemokraattisten työläisten äänestävän työväen yhtenäisyysehdokasta Eino Kilpeä, jos tulee tunnetuksi, että Fagerholmia äänestettäessä äänet joutuvatkin kokoomuspuolueen ehdokkaille.

Krishna Menon vaatii Kiinan tunnustamista

Detroit. — Krishna Menon, Intian edustajiston johtaja YK:ssa, sanoi täällä pitämässään puheessa, että Intian hallitus pitää Kiinan Kansantasavallan tunnustamista selvänä asiana. Hän sanoi:

"Ne kansat, jotka ovat tunnustaneet punaisen hallituksen, eivät ehkä ehdottomasti sitä hyväksy, mutta ne tunnustavat sen hallitukseksi, joka on kontrollissa ja kykenee täyttämään kansalle antamansa sitoumukset.

Kansainväliset ongelmat Aasiassa ja Kaukoidässä

Kirj. B. Bronski

Aasian ja kaukoidän ongelmien järjestely edistäisi kansainvälisen jännityksen edelleenheikkenemistä ja välttämättömän luottamuksen aikaansaamista valtioiden kesken. Kiireellistä ratkaisua odottavat sellaiset mitä tärkeimmät kysymykset kuin Korean rauhanomainen yhdistäminen, Indo-Kiinan rauhan palauttamisesta tehtyjen Geneven sopimusten täyttäminen. Taiwanin kysymyksen järjestäminen tunnustamalla Kiinan kansan oikeudet tähän saareen ja Kiinan kansantasavallan laillisten oikeuksien palauttaminen Yhdistyneiden kansakuntien järjestössä.

KIINAN OIKEUKSIEN PALAUTTAMINEN

Kiinan kansantasavallan laillisten oikeuksien palauttaminen YK:ssa on kysymys, joka on luonteeltaan erittäin kiireellinen. Nykyinen tila, jolloin Chiang Kai-shekin edustaja on tässä järjestössä, mutta suurella kuusisatamiljoonaisella kansalla ei ole mahdollisuutta saada siinä paikkaansa, ei ole ainoastaan epänormaali, vaan sietämätönkin. Ei voida loputtomiin olla välittämättä maapallon väestön neljänneksen oikeuksista. Se alentaa YK:n arvovaltaa ja vaikeuttaa vakavasti kansainvälistä tilannetta kokonaisuudessaan.

Taiwanin seuduilla vallitseva tilanne on jatkuvasti esteenä kansainvälisen jännityksen edelleen heikentämiselle. Kiinan kansan suvereeninen oikeus Taiwanin vapauttamiseen on Kiinan sisäinen asia, mutta tämän saaren seuduilla vallitseva tilanne, joka on muuttanut sen selkkausten vaaralliseksi pesäkkeeksi kaukoidässä, on vakava kansainvälinen kysymys.

Pyrkien järjestämään rauhanomaisella tavalla Taiwanin vapauttamisen ongelman Kiinan hallitus ilmoitti olevansa valmis käymään neuvotteluja Taiwanin vastaavien paikallisten viranomaisten kanssa konkreettisista toimenpiteistä. "On annettava selvästi ymmärtää" — lausui Chou En-lai yleiskiinalaisen kansanedustajain kokouksen istunnossa — että se olisi neuvottelu keskushallituksen ja paikallisten viranomaisten välillä. Kiinan kansa hylkää päättävästi kaikenlaiset juonittelut niin sanotun "kahden Kiinan" suhteen. Jokaiselle ennakkoluulottomalle ihmiselle on selvää, että ei ole eikä voi olla olemassa mitään "toista Kiinaa" Kiinan Kansantasavallan rinnalla.

Elokuun 1. pnä Genevessä alkaneiden kiinalais-amerikkalaisten suurlähettiläiden välittömien neuvottelujen tarkoituksena ei ole vain auttaa molempien maiden kansalaisten kotiinpaluuta koskevan kysymyksen ratkaisemista, vaan myös helpottaa muutamien muiden Kiinan kansantasavallan ja Amerikan Yhdysvaltojen välisten käytännöllisten riitakysymysten järjestämistä. Ei ole epäilystäkään siitä, että nämä neuvottelut voivat antaa myönteisiä tuloksia vain siinä tapauksessa, jos Yhdysvallat ilmaisevat hyvää tahtoa.

TILANNE INDO-KIINASSA

Suurta huolestusta herättää tilanne Indo-Kiinassa. Geneven sopimusten määräyksen mukaisesti Vietnamin Demokraattisen Tasavallan ja Etelä-Vietnamin olisi pitänyt heinäkuun 20. pnä vuonna 1955 ryhtyä neuvottelemaan yleisten vapaiden vaalien järjestämisestä kansainvälisen komission valvonnassa. Mutta sitä ei vielä tähän mennessä ole tehty, koska sen ovat ehkäisseet Etelä-Vietnamin viranomaiset ja ne ulkolaiset piirit, jotka tukevat heidän pyrkimystään yleisten vaalien ehkäisemiseen ja Vietnamin kahtiajaon lujittamiseen. Saigonin viranomaiset eivät ainoastaan kieltäytyneet neuvottelemasta vaalien valmistelua koskevasta kysymyksestä, vaan ovat harjoittaneet väkivaltaa kansainvälisen komission henkilökuntaa kohtaan.

Millä sitten voidaan selittää Etelä-Vietnamin viranomaisten toimenpiteet heidän polkiessaan jalkoihinsa Geneven sopimukset Indo-Kiinan rauhankysymyksistä? Kenelle ei ole selvää, että he pelkäävät Vietnamin kansan vapaata mielenilmaisua, kansan, joka puolustaa maan rauhanomaista yhdistämistä demokraattisella pohjalla? Ngo Dinh Diemin hallituksen väitteet vuonna 1956 toimitettavien vapaiden vaalien suorittamista vastaan ovat saneet totuudenmukaisen arvion sanomalehdistössä. 'Syynä väitteisiin vaalien toimittamista vastaan" — kirjoittaa sanomalehti Times of India — "on Etelä-Vietnamissa vallitseva käsitys, että jos vaalit toimitetaan, voiton saavat demokraattiset voimat."

KOREAN YHDISTÄMINEN

Geneven neuvottelussa vuonna 1954 ei päästy sopimukseen Korean kysymyksen rauhanomaisesta järjestelystä. Tämän neuvottelun jälkeen Korean Kansandemokraattinen Tasavalta on suorittanut joukon toimenpiteitä, joilla se pyrki aikaansaamaan yhteyden Pohjois- ja Etelä-Korean välillä maan rauhanomaista yhdistämistä silmälläpitäen. Mutta aincakaan näistä toimenpiteistä ei ole saanut ansaitsemaansa vastakaikua Etelä-Korean viranomaisten taholta. Eikä siinä kyllin, Syngman Rheen hallitus jatkaa mitä karkeammin vuoden 1953 kesällä solmitun välirauhansopimuksen rikkomista. Etelä-Korean viranomaiset jatkavat itsepäisesti valmisteluja verisen sodan uudelleen aloittamiseksi Koreassa. He ovat esittäneet uhkavaatimuksen puolueettoman välirauhansopimuksen valvontakomission poistamisesta Etelä-Koreasta.

Kaikki tämä herättää kansainvälisen jännityksen vähentämisestä kiinnostuneen maailman yleisen mielipiteen erikoista huolestumista. Ei voida sietää, että seikkailunhaluiset ainekset saattaisivat kaukoidässä rauhan ja kansojen turvallisuuden uhatuiksi.

GENEVEN MALLIN MUKAAN

Tässä yhteydessä voidaan ymmärtää kaukoidän kansojen lukuisia vaatimuksia, että olisi järjestettävä "Geneven malliin" neuvottelukokous, jonka tarkoituksena olisi kaukoidän ongelmien rauhanomainen järjestely ja jännitystilan heikentäminen eri maiden välillä tässä maailman osassa. Tätä ehdotusta kannattavat lämpimästi Kiinan, Intian ja muiden maiden kansat ja hallitukset. Käsitellessään tätä kysymystä Javaharlal Nehru lausui, että sellainen neuvottelu "ei olisi hyödyllinen ainoastaan Intialle, vaan koko maailmalle".

KAUKOIDÄN KOLLEKTIIVINEN TURVALLISUUS

Maailman yleinen mielipide otti suurella kiinnostuksella ja innostuksella vastaan Kiinan hallituksen uuden tärkeän ehdotuksen Aasian ja Tyynen valtameren maiden, myös Yhdysvaltojen, keskeisen kollektiivisen turvallisuussopimuksen solmimisesta. Se korvaisi nykyiset sotilaalliset liittoutumat tässä maapallon osassa. Tämän sopimuksen tarkoituksena olisi, kuten Chou En-lai selitti Japanin sanomalehdistön ja radion edustajille elokuun 17. päivänä, kaukoidän maiden saattaminen elämään yhdessä rauhan ja ystävällisen yhteistyön olosuhteissa ja nykyisin näillä seuduilla olemassaolevien vihamielisten sotilaallisten liittoutumien poistaminen.

Tämän ehdotuksen realistinen luonne näkyy ennen muuta siitä, että mitä laajimmat yhteiskuntapiirit Aasian ja Tyynen valtameren maissa kannattavat sitä. Sanomalehti Hindustan Standart kertoo, että Intian hallitus ei vastusta sellaisen kollektiivisen turvallisuussopimuksen solmimista. Birman viralliset piirit tervehtivät Kiinan ehdotusta, kertoo Assosiated Pressin Rangoonin kirjeenvaihtaja. "Se on" — kirjeenvaihtaja toteaa — 'johdonmukainen seuraus aikaisemmista toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on ollut jännityksen heikentäminen. Siinä on kaukoidän ongelmien ratkaisemisen mahdollisuus."

Aasian ja kaukoidän ongelmat odottavat yhä vielä ratkaisuaan, ja mitä pikemmin tämä ratkaisu suoritetaan, sitä parempi. Kaukoidän ongelmien rauhanomainen ratkaiseminen on suoritettava huomioonottamalla kaikkien osapuolten edut. Sitä vaativat sitkeästi kaikki ne, jotka ovat kiinnostuneita kansainvälisen jännitystilan edelleen heikentämisestä sekä rauhan säilyttämisestä ja lujittamisesta koko maailmassa.

Suurlakon muisto velvoittaa yhtenäisyyden rakentamiseen

Eino Kilpi, A. Blohin ym. puhuivat Tampereella Suurlakon 50-vuotisjuhlassa

Helsinki. — (VS) Kun silloisissa vaikeissa oloissa elävät työväen eturivin naiset ja miehet tekivät suuria palveluksia ja suurta herätystyötä työväestön keskuudessa niin että työväki ja muut alemmat kansankerrokset ovat päässeet siihen yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen asemaan, jossa ne nyt elävät, on työväenluokan kunnioituksella ja kiitollisuudella muisteltava näitä esitaistelijoita, joista suurin osa on jo manalan majoilla lausui Suurlakon veteraani Artturi Vasama eilen Tampereella vietetyssä Suurlakon 50-vuotisjuhlassa. Hän samoinkuin toiset puhujat, Venäjän Suurlakon veteraani A. Blohin ja kansanedustaja Eino Kilpi, joutuivat työväenliikkeen nuorimpien, pioneerien kukitettavaksi. Samoin kukitettiin vielä elossa olevat Punaisen julistuksen allekirjoittajat Siiri Louhi, joka oli saapunut juhlaan sekä sairaana oleva Lyyli Erjakka, joka oli lähettänyt juhlaan kirjallisen tervehdyksen.

Suurlakon 50-vuotisjuhlasta muodostui mitä vaikuttavin niin ulkonaisten puitteittensa kuin osanottonsakin puolesta. Vuoden 1905 Suurlakkotapausten keskuksena ollut Kaupungintalo oli koristeltu sen aikaisin tunnuksin ja lipuin sekä Yrjö Sirolan, Yrjö Mäkelin ja Eetu Salinin kuvin. Koko päivän jatkuneesta lumipyrystä huolimatta oli juhlaan saapunut noin 8.000 henkilöä, joka suurella kiinnostuksella seurasi ohjelmaa. Puheiden ohella siihen kuului TT:n soittokunnan, taiteilija Veikko Sinisalon, Kanerva-kuoron ja nuorison lausuntaryhmän esitykset.

Juhlapuheessaan kansanedustaja Eino Kilpi kuvaili aluksi ennen Suurlakkoa vallinnutta tilannetta maassamme, Suomen Työväenpuolueen perustamista ja työväen asettumista alusta alkaen taistelemaan maamme perustuslaillisten oikeuksien ja itsenäisyyden puolesta. Tämän taistelun lipuksi muodostuivat Y. Mäkelinin vuonna 1903 laatima ns. äänioikeusjulistus sekä vuonna 1905 aluksi Tampereella ja sitten koko maassa hyväksytty Punainen julistus. Suurlakon onnistuminen oli mahdollista suurelta osalta venäläisten työläisten samanaikaisen taistelun ja heidän maamme työläisille antaman tuen turvin. siksi meillä tässä Tampereen juhlassa onkin suuri ilo nähdessämme erään Venäjän suurlakon veteraanin, vanhan sorvaaja A. Blohinin vieraanamme. Silloin alkanut ystävyys Venäjän kansan kanssa on jatkunut ja syventynyt ja äsken juuri saimme siitä uuden ja kauniin ilmaisun Neuvostoliiton päättäessä palauttaa Suomelle Porkkalan alueen.

Tämän jälkeen puhuja osoitti kiitoksen sanoja vielä elossa oleville ja jo manan majoille menneille työväenliikkeen veteraaneille mainiten sen aikaisesta työväenliikkeestä, miten silloin pienissä asioissa oltiin eripuraisia, mutta pääasioissa vedettiin yhtä köyttä. Tämänlaista yhtenäisyyttä tarvittaisiin nytkin työväenryhmien kesken, kun on ratkaistavana monia suuria sosiaalisia ja taloudellisia kysymyksiä.

"Kuinka paljon tällä hetkellä säästäisimmekään aikaan, jos työväenluokka nytkin olisi yhtenäinen, jos eri työväenpuolueet tekisivät vaaliliittoja ja niiden ryhmät eduskunnassa yhdessä päättäisivät asioista. Enemmistön voimin työväestöllä nyt olisi vaikutusvalta, josta vuoden 1905 miehet ja naiset uneksivat. Ajassa on tälläkin hetkellä niin suuria ja valtavia pulmakysymyksiä ratkaistavana, mm. rauhan asia, suuret sosiaaliset uudistukset ym., että yhteisrintamaa tarvittaisiin. Suurlakon muisto velvoittakoon meitä tarmokkaasti taisteluun näiden asioiden puolesta ja työväenluokan yhtenäisyyden rakentamiseen sekä rauhan turvaamiseen rajoillamme, lopetti puhuja.

Lämpimin suosionosoituksin vastaanotettu 79-vuotias Venäjän v:n 1905 veteraani A. Blohin viittasi puheessaan Suomen osuuteen Suurlakkoaallossa ja täältä mm. Venäjän rautatielakkolaisille annettuun tukeen. Hän mainitsi myöhemmästäkin Suomen ja Venäjän vallanku-
mouksellisten yhteistoimi
Viaporin kapinasta ja I
mesta saamaan turvapai
kakuun vallankumouksen
yhteistoiminta jatkunut
tua itsenäisyyden. Vars
jälkeen on yhteistyö talo
poliittisella ja kulttuurial
kasta.

Kaikin puolin vaikutt
dostunut juhla päättyi
ja yleisön yhteisesti esitt
väenmarssiin.

PÄIVÄN PAKINA

"Viel elää isäin henki..."

Vaikka "suloisessa Suomessamme" puhutaankin paljon ystävällisten suhteiden säilyttämisestä ja parantamisesta naapurimaihin ja vaikka esim. kaikki presidentin ehdokkaat vakuuttavat olevansa nykyisen presidentin omaksuman linjan kannattajia, niin siitä huolimatta näyttävät jotkut silmäntekevät edelleenkin sisukkaasti elättelevän n.s. "isäin henkeä".

Porkkala saatiin takaisin vain noin ilman mitään ja siitä esim. "Suomen Sosialidemokraatti" kirjoitti: "Pidämme Porkkalan takaisin saamista eräänä merkkipylväänä taipaleella, joka lähentää Suomen ja Neuvostoliiton kansoja toisiinsa"

Mutta samaa meltä ei tunnu olevan kenraalimajuri Vainio, jonka Kouvolassa pitämää puhetta Helsingin Vapaa Sanan pakinoitsija Tutka selostaa seuraavasti:

Niille arv Lukijoille, joilla ei ole ollut tilaisuutta osallistua henkilökohtaisesti Kouvolan Reserviupseerikerhon innostavaan ja puhdashenkiseen 20-vuotisjuhlaan, lienee jäänyt tuntemattomaksi se suuri puhe, jonka kenraalimajuri V H. Vainio tuossa tilaisuudessa piti. Ja se on vahinko, sillä nuorison kasvatuskysymykset ovat meidän kaikkien sydäntä lähellä. Vahinko on kuitenkin korjattavissa siten, että tarjollemme seuraavassa muutamia maukkaimpia haarukkapaloja hra kenraalimajurin mietteistä.

Ensinnäkin on selvää, että kenraalimme tuntee olonsa tukalaksi nykyisissä oloissa. Liian vähän tykkejä, liian paljon voita. Kas tähän tapaan:

> **"Nykyisin ei riitä varoja puolustuslaitokselle ja miten niitä riittäisikään, kun rakennetaan loistokouluja, joissa lapset hemmotellaan pilalle ja maksetaan kaikenlaisia syöntipalkkioita ..."**

Areä vanha herra siis, kuten kuvasta kuuluu. Mutta loistokoulut ja syöntipalkkiot eivät ole suinkaan ainoa asia, millä kunnon kenraaliamme tässä maassa piinataan. On nimittäin myös niin, että

> **"Nykyisin on vaikeata löytää aktiivisen toiminnan muotoja, niinkuin on ymmärrettävää ..."**

Ymmärrettävää, ylen ymmärrettävää. Rivien välistä kun voi heikomminkin lukutaitoinen aivan selvästi tavata, mitä juhlapuhuja tarkoittaa "aktiivisella toiminnalla". Oikein tässä lämpenee vanhoista muistoista ja alkaa hyräillä jotta "Silmien välliin ..." — Mutta nyt tullaan siihen nuorisokasvatukseen:

> **"Ennen sotia nuoriso kasvoi suojeluskuntien ja lottien riveissä vastuuntuntoisiksi, mutta nyt meillä on pärinäpoikia, lättähattuja ja myssymissejä ..."**

Heikoksi on mennyt siis tilanne. Kuten havaitaan, suosittelee kenraalimme pelastuskeinoksi päähineen vaihtoa eli siirtymistä lätästä pottaan. Mitenkähän vaihtoon mahtavat vain suhtautua nämä loistokouluissa pilalle hemmoitellut, syöntipalkkioitaan törsäilevät mammanpojat.

Joka tapauksessa näkee vanha sotaruunamme nuorisossa "kesannon", mikä suomeksi sanottuna merkitsee, että näistä toivottomilta näyttävistä lättähatuista ja pärinäpojista voidaan vielä kovalla koulutuksella saada ammattitaitoisia ehkäpä suorastaan vakaumuksellisia tappajia. Avuntuojan tässä suhteessa hän näkee — tyypillistä kylläkin isänmaamme oloille — opettajissa! Sillä

> **"Joukossamme on paljon pedagogeja, jotka voisivat kouluissa ohjata nuorisoamme maanpuolustusasioissa, vaikka virallisissa opetusohjelmissa ei sitä edellytetäkään."**

Ja sitten seuraa komea loppuveto, johon olemme lisänneet ajatusviivan siihen kohtaan, jossa kenraalimme on uskoaksemme iskenyt merkitsevästi silmää kuulijakunnalleen:

> **"Nuoriso on pelastettava isänmaalle. Siinä on meille tehtävä — paremman ja näkyvämmän puutteessa!"**

Vaikuttaa siltä, että kuin isänmaa olisi jälleen suorastaan peevelinmoisessa vaarassa, ihan niinkuin se oli jatkuvasti kautta 20- 30-lukujen, jol-
loin tällaiset puheet oli
me jokapäiväistä hengen
onnistuivathan tämän t
hujat lopulta "pelastama
sen osan nuorisoa ei n
isänmaalle kuin isänma
parin metrin syvyyteen.
tää kenraalimajuri Vaini
lavan komentamaan —
käyttääksemme — "Sama

Tuollaisten puheiden n
taustaa vastaan tuntuu
palaaminen muun Suo
teen enemmän kuin ih
leepa mieleen sellainenki
missähän valtakunnan
sikaan tällä hetkellä sij
tällaiset vainiot kävelisi
vien naapuruussuhteiden
passa.

• • •

Tosiaankin, ihmetellä
Suomen itäinen naapu
sesti pyrkii ylläpitämään
tamaan ystävällisiä suhte
Suomeen, vaikka siellä pid
julmettuneita puheita ja
kenraalimiehien toimesta.

Mahdollisesti se tapahtuu
naapurissakin tietään
kansan suuren enemmist
kokonaan toista mieltä.

Mutta joka tapauksessa
julmistelu on Suomelle j
kansalle vahingoksi ja siirt
maksi sen ajan, jolloin ma
naapuri ystävällisesti tarjo
muitakin Suomen alueese
kuuluneita maakappaleita

Pakollahan siltä naap
tään saada, se on nähty
Yritti sitä yksi tai suurt
porukassa, aina ovat k
kenneet. — J. poika.

Uraanituotanto saavuttaa $180 milj. arvon v. 1958

Atomic Energy of Canada Ltd:n presidentti W. J. Bennett ennusti äskettäin New Yorkissa, että Canadan uraanituotannon arvo saavuttaa vuonna 1958 noin 180 miljoonaa dollaria. Hän arveli kuluvan vuoden tuotannon kohoavan noin 48 miljoonaan, ollen siten kahdeksan kertainen siihen 6 miljoonaan dollariin verrattuna minkä se saavutti toisen maailmansodan lopulla.

Mr. Bennett sanoi, että Canadan nykyiset uraanilöydöt ovat varsin laajat, jonka johdosta niiden hupeneminen ei ole pelättävissä kuten on asianlaita Yhdysvalloissa. Vaikka Canadassa on tehty valtavia löytöjä Beaverlodgessa ja Blind Riverin alueilla on geoloogisesti suotuisat alueet vielä tutkimatta ja Canadan uraanirikkaudet ylittävät Canadan omat uraanitarpeet.

Tästä tilanteesta johtuu, että tulevan maalisk. jälkeen ei hallituksen taholta tehdä uusia sopimuksia kiinteiden hintojen maksamisesta uudesta ja lisääntyvästä uraanituotannosta. Canada pyrkii myymään uraania myöskin muihin mairin kuin Yhdysvaltoihin, sanoi mr. Bennett.

Tuomittiin vankilaan kultamalmin hallussapidosta

Timmins. — Tiistaina tuomittiin täällä Aunorin kaivoksessa työskennellyt Gerard Robichaud yhdeksäksi kuukaudeksi vankilaan kultamalmin hallussapidosta. Kaivoksen poliisi vangitsi hänet lokakuun 10 päivänä ja löysi hänen eväslaatikostaan noin $160 arvosta kultamalmia.

SITÄ
JA
T

VAIN YKSI JA
Savolaisukko pistäyty
käydessään uteliaisuude
liikkeen ovesta sisälle.
ti hänestä kuitenkin hie
seiniä koristeli suuret a
ja huoneen perällä istu
tuspöydän ääressä. Uk
lakiasiaintoimistoon. Mi
— Mitäs isäntä hake
— En minä tuota —
tuota mitäs täällä oike
— Hölmöjä — tiuskas
senä.
Johon ukko vastasi:
— Hyvin on kauppa
ei ole jäänyt kuin yksi

Taistelu alka
autohurjastel
vastaan

Toronto. — Ontariossa
na taistelu autohurjast
taan. Tarkoituksena on
kenneonnettomuuksia.
Maakunta ja kaupun
merkitsemättömillä auto
puvuissa, ovat ryhtyneet
valvontaa vuorokausitt
Ontarion valtateillä.
Ontarion yliprokuraat
sanoi maanantaina, että
poliisivoimasta pannaan
liikennettä valtateillä.
Samalla maakuntapol
tarkastamaan autojen
kuntoa.

Sotavankeudessa
kenraali Dean er
nut armeijasta

San Francisco. — Poh
sotavankeudessa ollut an
kenraalimajuri William
tiistaina Yhdysvaltain
jonka palveluksessa hän
vuotta.
Eroamisjuhlallisuuksiss
tain armeijan yleiesiku
kenraali Taylor antoi k
ri Deanille kongressimita
Sanomalehdille antam
sunnossaan kenraalimaju
noi, että hän eroaa sik
meijassa ei ole enää t
lille komentaa sen suuru
"jollaisesta minä parha

Ulkomailla olevat
voivat äänestää
presidentinvaaleis

Helsinki. — Tasavalla
on antanut asetuksen osa
ulkomailla tasavallan pr
litsijamiesten vaaleihin.
mukaan Suomen kansala
komailla osallistua tasa
dentin valitsijamiesten
jotka kotimaassa toimite
päivänä tammikuuta 1956
men lähetystöissä, myö
linvirastoissa New York
kiossa, konsulinvirastoss
sekä kaupallisissa edustu
liinissä ja Kölnissä.

Ä
JA
TÄTÄ

AIN YKSI JÄLELLÄ

isukko pistäytyi Kuopiossa
än uteliaisuudessaan erään
ovesta sisälle. Liike vaikut-
ä kuitenkin hieman oudolta,
oristeli suuret asiakirjahyllyt
en perällä istui mies kirjoi-
n ääressä. Ukko oli tullut
atoimistoon. Mies tiuskasi:
äs isäntä hakee?
minä tuota — katselen vaan
täs täällä oikein myydään?
möjä — tiuskasi mies äkäi-

ukko vastasi:
yin on kauppa käynyt, kun
inyt kuin yksi jälelle.

elu alkanut
hurjastelijoita
aan

o. — Ontariossa alkoi tiistai-
elu autohurjastelijoita vas-
rkoituksena on vähentää lii-
ettomuuksia.
nta ja kaupunkien poliisit
mättömillä autoilla ja siviili-
ovat ryhtyneet toimittamaan
vuorokausittain kaikilla
valtateillä.
on yliprokuraattori Roberts
anantaina, että 75 prosenttia
masta pannaan seuraamaan
ä valtateillä.
maakuntapoliisit tulevat
maan autojen mekaanista

nkeudessa ollut
li Dean eron-
meijasta

ancisco. — Pohjois-Koreassa
eudessa ollut amerikkalainen
najuri William F. Dean erosi
Yhdysvaltain armeijasta,
lveluksessa hän on ollut 32
sjuhlallisuuksissa Yhdysval-
eijan yleiesikuntapäällikkö
Taylor antoi kenraalimaju-
le kongressimitalin.
alehdille antamassaan lau-
an kenraalimajuri Dean sa-
hän eroaa siksi koska ar-
ei ole enää tilaa kenraa-
entaa sen suuruista osastoa
a minä parhaiten pidän".

ailla olevat
äänestää
entinvaaleissa

i. — Tasavallan presidentt
ut asetuksen osallistumisesta
a tasavallan presidentin va-
sten vaaleihin. Asetuksen
Suomen kansalainen voi ul-
osallistua tasavallan presi-
valitsijamiesten vaaleihin
imaassa toimitetaan 16 ja 17
ammikuuta 1956, paitsi Suo-
etystöissä, myös pääkonsu-
issa New Yorkissa ja To-
onsulinvirastossa Madridissa
pallisissa edustustoissa Ber-
Kölnissä.

sten yhteistoiminnasta, mm
kapinasta ja Leninin Suo-
amaan turvapaikkaan. Lo-
allankumouksen jälkeen on
hinta jatkunut Suomen saa-
äisyyden. Varsinkin sotien
n yhteistyö taloudellisella ja
a ja kulttuurialalla ollut vil-
puolin vaikuttavaksi muo-
juhla päättyi soittokunnan
yhteisesti esittämään Työ-
siin.

iset puheet olivat kansam
äiväistä hengenravintoa. J
athan tämän tyyppiset pu
ulta "pelastamaan" melkoi
nuorisoa ei nyt niinkään
e kuin isänmaahan, oikei
trin syvyyteen. Nyt näy
alimajuri Vainion mieli ja
mentamaan — sotilaskiilt
emme — "Sama uudelleen.
sten puheiden muodostama
vastaan tuntuu Porkalan
en muun Suomen ntey
nmän kuin ihmeeltä Tu
ieen sellainenkin ajatus, ett
valtakunnan raja lahtai
llä hetkellä sijaita elleivä
ainiot kävelisi irralaan hy
uruussuhteiden pliinikau-

• • •

kin, ihmetellä äytyy, että
itäinen naapu itsepintai-
kii ylläpitämän ja paran-
ystävällisiä suteita pieneen
vaikka siell pidetään noin
eita puheit ja vielä aivan
iehien toista.
lisesti se ihtuu siitä, että
akin tietään Suomen
suuren emmistön olevan
toista eltä.
joka tapauksessa tuollainen
on Suomelle ja Suomen
vahingoi ja siirtää kauem-
n ajan, jolloin mahdollisesti
stävällisesti tarjoaa takaisin
Suomi alueeseen ennen
a maakappaleita.
han siltä naapurilta mi-
a, se on nähty ja koettu.
ä yksi tai suurten kanssa
, ainoain ovat kynnet kat-
— ja poika.

Täytetäänkö tehtävä ensi viikon aikana?

Vuorokauden aikana lisäsi 26 lahjoittajaa $74:llä lahjoitussummaa, mikä on $4,337.75

Nyt jo voidan hyvin edellytyksin puhua siitä, että ensi viikolla saatetaan suorittaa $5000.00, mikä on asetettu paperirahastokeräyksen päämääräksi. Kun nyt viimeisen vuorokauden aikana 26 lahjoittajalta tulleet $74 liitetään aikaisemmin saapuneisiin lahjoituksiin, nousee yhteissumma $4,337.75:een. Päämäärästä siis puuttuu $662.25.

Viekäämme yhteisvoimin ryntäys voittoon ja — huomattavasti ylikin asetetun päämäärän.

Nyt saapui lahjoituksia seuraavilta:

MAIJA ja AATE NYKÄNEN Chicago Mineilta vastaavat $3 Urho Koivun haasteeseen ja haastavat Chicago Heikin Kormakista ja Anssu Kuusiston Long Lakelta.

A. STENLUND Sylvan Lakelta vastaa $2 Stenlunskan haasteeseen.

MATTI HUHTALA Sault Ste. Mariesta vastaa $3 Wm. Kallelan haasteeseen ja toivoo kaikkien haastettujen tekevän samoin.

NIKOLAI KOHTALA, Oras, Alta, lahjoittaa $3 Vapauden paperirahastoon ja haastaa Matt Wirtasen ja Tauno Mikkilän, Oras, Alta.

Mrs. BETTY TUOMI Schreiberista lahjoittaa $1 paperirahastoon.

Mrs. HELENA JARVA Schreiberista lahjoittaa $1 paperirahastoon.

LAURI HALONEN Schreiberista lahjoittaa $1 paperirahastoon.

Mr. ja mrs. KEILA Trochusta, Alta, lahjoittavat $2 Vapauden paperirahastoon ja kehoittavat, että kaikki yli 70-vuotiaat lahjoittaisivat vointinsa mukaan tämän hyvän asian hyväksi.

NAISTEN KERHO Kirkland Lakelta vastaa $15 saamaansa haasteeseen ja kehoittaa toisia kerhoja tekemään samoin.

ARNE NIEMI Kirkland Lakelta vastaa $1 Helga Piesasen haasteeseen.

LEMPI PELTOLA Kirkland Lakelta vastaa $1 Helga Piesasen haasteeseen ja haastaa Martha ja Matti Aurasen Tarzwellista, Saima ja Oskar Kiven Ebysta ja mr. ja mrs. E. Bilbackan Kirkland Lakelta.

TOIVO SILLANPÄÄ Kirkland Lakelta vastaa $2 Selma ja Väinö Jaakkolan haasteeseen.

JOHN TUOMI, rappari Kolikkoin Mäeltä vastaa $2 saamiinsa haasteisiin ja haastaa Betty ja Jallu Salosen Kirkland Lakelta sekä mr. ja mrs. Wm. Juntilan Chaput Hughesista, Ont.

HILMA WALLSTEN Kirkland Lakelta vastaa $2 Hilja ja Evert Erkkilän haasteeseen.

SELMA ja VÄINÖ JAAKKOLA Kirkland Lakelta vastaavat $3 saamiinsa haasteisiin ja haastavat Toivo Sillanpään ja Martha ja Frank Enges'in Kirkland Lakelta sekä Maija Luoman, jossakin metsäkämpillä.

HILJA ja WILLIAM JAKKU Kirkland Lakelta vastaavat $3 mr. ja mrs. Rakkolan haasteeseen ja kehoittavat Oulun lääniläisten ottavan osaa lahjoitukseen.

CSJ:n EBYN OSASTO vastaa $5 South Porcupinen osaston haasteeseen.

ANTTI KARVONEN Cochranesta vastaa $5 Elli ja Jack Karvosen haasteeseen myöhästyneenä ja haastaa samalla kaikki toisetkin myöhästyneet.

LAURI LAHTINEN Lac Ste Theresesta vastaa $2 Arne Salon haasteeseen.

L. LAMMI Sarniasta vastaa $2 N. Rajalan haasteeseen ja haastaa Arvo Kuusiston ja Vick Salon Wahnapitaesta, Ont.

HEIKKI LEHTOLA Porcupinesta vastaa $2 Herman Wallin haasteeseen ja haastaa Nestor Niemen, jossakin Ontarion metsäkämpillä ja Väinö Lehtisen Montrealista, tekemään samoin.

JACOB PERALA Dinsmoresta vastaa $3 J. Elorannan haasteeseen ja haastaa mr. ja mrs. Hyvärisen Macroriesta, Sask., ja Albert Vuanlan Dunblanesta, Sask.

ELMA ja JOHN LÄHDE St. Catharinesta lahjoittavat $5 Vapauden paperirahastoon ja haastavat kaikki myöhäset Jussit.

EMIL SAARI Timminsista vastaa $1 John Palosaaren haasteeseen.

HERMAN NURMI Timminsista vastaa $2 Elias Rasulan haasteeseen ja haastaa Alex Kangas, Malakwa, B. C.

HEIKKI HANNULA Whitefishista lahjoittaa $2 Vapauden paperirahastoon.

Tässä katsauksessa	$ 74.00
Ennen julkaistuja	4,263.75
Yhteensä	$4,337.75

UUSIA LEVOTTOMUUKSIA TAAS KYPROKSELLA

Nicosia. — Uusia levottomuuksia puhkesi Kyproksella viime viikon perjantaina ja seitsemän englantilaista sotilasta ja lähes 40 kyprolaista sai vakavia vammoja. Satoja levottomuuksien aiheuttajia pidätettiin — yksistään Famagustassa nousi pidätettyjen lukumäärä 250:een. Samanaikaisesti ilmoitetaan Ateenasta 44 henkilön saaneen vammoja poliisin ja ylioppilaiden välisessä yhteenotossa. Ylioppilaat osoittivat mieltään Kreikan ja Kyproksen välisen liiton puolesta.

Ylioppilaat repivät katukivitystä ja heittivät kivenjärkäleitä mellakassa, joka saatiin loppumaan vasta motorisoitujen poliisivoimien saavuttua paikalle.

Kyproksen levottomuuksien aiheena pidetään lähinnä sitä, että maan kreikkaa puhuva väestö vietti perjantaina Kreikan toiseen maailmansotaan yhtymisen 15-vuotisjuhlaa.

Eräs 22-vuotias veroviranomainen, Michael Karaolis, tuomittiin kuolemaan Nicosiassa erään poliisikonstaapelin murhasta viime kesänä. Kuolemantuomio oli ensimmäinen, joka julistettiin nykyisen brittiläisvastaisen kampanjan aikana Kyproksella.

Saksalainen tiedemies ennustaa hyvin lauhaa talvea

Bonn. — Mikäli pitkäaikaisten sääennustusten laatijoihin voi luottaa, tulee Bad Homburgista kotoisin olevan professori A. Baurin mukaan ensi talvi muodostumaan melko lauhaksi.

Saksalaisen tiedemiehen mukaan on kesällä voitu todeta voimakasta auringonpilkkujen lisääntymistä, mikä merkinnee, että talven pakkaset jäivät minimaalisen vähäisiksi.

KIITOS

Haluamme lausua sydämelliset kiitokset siitä yllätyksestä, jonka järjestitte meille 29 päivä lokakuuta omaan kotiimme muuttamisen merkeissä.

Kiitos käytännöllisistä lahjoista, kukista, maukkaista syömisistä ja juomisista.

Erikoinen kiitos homman alkajille, järjestäjille ja soittajille.

Kiitos teille jotka otitte osaa lahjaan, mutta ette voineet saapua.

Teitä kaikkia kiitollisuudella muistamme.

HELEN, IMPI JA E. ERKKILÄ

2360 West Hill Ave. N. D. G. Montreal, Que

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN

MAKSAMME PÄIVÄN KORKEIMMAN KURSSIN.

Pienin summa 5,000 Smk. $17.50 ynnä lähetyskulut $1.15
Jokainen seuraava 1,000 markkaa $3.50

● Rahalähetyksenne toimitetaan vastaanottajalle 10—14 päivän sisällä. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan allekirjoittama kuitti.

●

VAPAUS TRAVEL AGENCY

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Yleisäänestys luonnonkaasun jakelukysymyksestä ratkaistavana

Port Arthur. — Noin kuukausi sitten päätti Port Arthurin kaupungin valtuusto suorittaa yleisäänestyksen kunnallisesti omistetun luonnonkaasujakelun järjestämisestä tulevien kunnallisvaalien yhteydessä Port Arthurissa. Viimeksi pidetyssä valtuuston kokouksessa tämä päätös kuitenkin peruutettiin. Peruuttamispäätöksen johdosta on väestön keskuudessa suurta tyytymättömyyttä, ja ensi maanantain kokouksessa uskotaan sen aiheuttavan myrskyisiä kohtauksia. — Hill.

Torontolaisten huomioonsa otettavia tilaisuuksia

Toronto. — Sunnuntaina, marraskuun 13 esitetään Don-haalin näyttämöllä näytelmä "Päivän-kakkara". esitys alkaa kello 4 ip ja esitetään tämä näytelmä ainoastaan yhden kerran. Siis kaikki muistatte, että sunnuntaina 13 päivä, saamme taas nähdä ja nauttia hyvin esitetystä kappaleesta.

Sunnuntaina 20 päivänä kello 1 iltapäivällä on myyjäiskomitea järjestänyt haalille maukkaan laatikkopäivällisen. Sen nyt arvaa, kun kaikki emännät parhaat laittavat, että päivällinen on hyvä, siis silloin on taas varmasti haalilla suuri joukko päivällisvieraita. Tulot käytetään kevätmyyjäisten hyväksi.

"Mykkä-Topi", St. Catharinesista vierailee Don-haalilla sunnuntaina tk. 27 päivänä.

Lasten vuotuiseen joulujuhlaan halutaan ohjelman esittäjiä, laulajia, soittajia, tanssijoita, ym. Olisi hyvä jos ajoissa saisimme tietää lasten nimet, jotka olisivat kiinnostuneita esiintymään. Ilmoittakaa puhelimella Helen Tarvaiselle, GE. 2940. Lasten voimistelu- ja leikki harjoitukset pidetään haalilla joka torstai-ilta klo 7. Kaikki tervetulleita.

Kuoro valmistautuu suureen uudenvuoden päivän konserttiin. Ohjaaja toivoo, että kaikki ottavat tämän huomioon. Tervetuloa uudet laulajat, samoin kaikki entiset, jotka ovat jonkun aikaa olleet pois joukosta. Kuoro harjoittelee joka tiistai-iltana. — H.T.

Anita Horrickin puhujamatka

Anita Horrick, joka osallistui maailman Nuorisofestivaaliin Varsovassa CSJ:n ja SCAUL:n toimesta ja vieraili sen jälkeen Neuvostoliitossa ja Suomessa, lähtee puhujamatkalle selostamaan näkemyksiään ja havaintojaan tällä matkalla, vieraillen Ontarion suomalaiskeskuksissa seuraavassa järjestyksessä:

Beaver Lake ..	marrask.	5 p.
Sudbury	marrask.	6 p.
Whitefish ...	marrask.	7 p.
Wanup	marrask.	8 p.
Kirkland Lake	marrask.	10 p
So. Porcupine	marrask.	12 p
Timmins	marrask.	13 p.

Osastoja ja seuroja näillä paikkakunnilla kehoitetaan ottamaan tämä huomioon sekä varaamaan huone tilaisuuksia varten, huolehtimaan paikallisesta ilmoittamisesta ja yleensä toimimaan puhetilaisuuksien onnistumiseksi. Anitalla on paljon mielenkiintoista kerrottavaa tältä matkaltaan varsinkin nuoremmalle väelle.

SCAUL:n Liittotoimikunta **CSJ:n Tp. komitea**

KIRJALLISUUDEN NOBEL-PALKINTO ANNETTIIN HALLDOR LAXNESSILLE

Kirjallisuuden Nobel-palkinto on vihdoinkin annettu islantilaiselle kirjailijalle Halldor Kiljan Laxnessille. Uutinen ei tullut yllättäen kuten Nobel-palkinnon ratkaisut usein aikaisemmin, sillä Laxnessia on jo usean vuoden ajan pidetty yhtenä kaikkein vahvimpana ehdokkaana. Hän edustaa pienen maansa kirjallisuutta sen ylivoimaisesti suurimpana hahmona ja hänen teoksiaan on käännetty lukuisille vieraille kielille joten hänet tunnetaan laajalti oman maansa ulkopuolella. Nobel-palkinnon antaminen Laxnessille merkitsee samalla kunnianosoitusta koko Islannin kansan elinvoimaiselle kulttuurille ja Laxnessin voimakkaasti kansallisleimaisen romaanitaiteen ihailijat kaikissa maissa yhtyvät tällä kertaa yksimielisesti Ruotsin Akatemian valintaan.

Halldor Laxness on parhaassa luomisvoimassaan oleva kirjailija. Hän syntyi v. 1902 yritteliään ja tiedonhaluisen islantilaisen työläisen poikana, sai opillista sivistystä ja pääsi jo nuoruudessaan laajalti näkemään maailmaa kotimaansa ulkopuolella. Luonteenomaista Laxnessin kehitykselle olivat nuoruusvuosien etsinnät ja jyrkät ratkaisut ja suunnanmuutokset. 1920-luvun riehakkaiden vuosien jälkeen Euroopassa Laxness kuten tunnettua kääntyi katoliseen uskoon aikoen papinuralle. Mutta tämä kehitys vaihtui vielä saman kymmenluvun radikaaliseen yhteiskunnalliseen suuntaan, aatteelliseen sosialismiin. Vuosikymmenen alussa Laxness julkaisi esikoisteoksensa "Luonnon lapsia", ja sitten alkoi nopeassa tahdissa runsas tuotteliaisuus, joka sisälsi runoja, tunnustusteoksia, useita novellikokoelmia, esseitä, heijastaen kirjailijan henkistä valppautta, älyllistä uteliaisuutta ja avarakatseisuutta.

Nuoruudenvuosiensa etsinnän jälkeen Laxnessin poikkeuksellinen kirjailijanlahjakkuus löysi omimman alansa suurimuotoisessa romaanissa jossa hän voi väljästi toteuttaa sekä lyyrillistä näkemystään että fabuloivaa, historiallisen menneisyyden ruokkimaa eepillistä kertojankykyään. Oman kansan satujen ja tarinoiden rikastuttama menneisyys ja Islannin kansan kovat kokemukset kautta vuosisatojen ovat ruokkineet luovaa kirjailijanmielikuvitusta Laxnessin suurissa romaaneissa, joista ensimmäisen "Salka Valkan" hän ensiksi kirjoitti englanninkielellä ja käänsi itse islanninkielelle 1931—32. Tämän islantilaisen pelottoman kalastajatytön tarina, joka on samalla läpileikkaus Islannin kalastajaväestön elämästä viime vuosisadalla, on ilmestynyt senjälkeen kymmenillä kielillä.

Laxnessin uljas vapaan ihmisyyden julistus verhoutuu milloin lyyrilliseen, milloin eepilliseen, joskus irooniseen tai satiiriseen ilmaisuun, mutta se kulkee punaisena lankana läpi Laxnessin tähänastisten teosten. Seuraavassa romaanissaan "Vapaita miehiä" hän kuvaa köyhyytensä kanssa kamppailevaa Islannin talonpoikaa sosiaalisen humaanisuuden värittämänä. Mahtavassa 3-osaisessa historiallisessa romaanissa "Islannin kello (1943—46) Laxnessin loistava ihmiskuvaus on laajentunut värikkääksi ja leveäksi menneisyyden kuvaukseksi, jossa liikehtii kokonainen kansa. Hänen pääteoksenaan pidetään 4-osaista myös historiallispohjaista romaanisarjaa runoilija Olafur Ljosvikilaisesta, joka on suomennettu nimellä "Maan valo". Se on romaani rahvaanrunoilijasta, uneksijasta ja hyvästä ihmisestä, jonka usko kauneuden kaikki valtaan ja ihmisen hyvyyteen joutuu kovassa elämässä alituisesti poljetuksi. — Nämä Laxnessin neljä suurta romaania ovat ilmestyneet sotien jälkeen myös suomeksi.

Hänen uusimmat teoksensa ovat pian suomeksi ilmestyvät "Atomiasema" (1948) ja viime vuonna ilmestynyt romaani "Gerpla" ja näytelmä "Hopeakuu", joissa Laxness entistäkin selvemmin ilmaisee taistelevan maailmankatsomuksensa, jonka mukaan kirjailijan paikka on nykyhetkellä maailman rauhan puolustajain ja kansallisen rakentavan työn tekijäin riveissä. Laxnessin kirjailijantyössä yhdistyvät harvinaisen elinvoimaisella ja luovalla tavalla edistyksellinen kansainvälisyys, kansojen yhteisyyden tunne, sekä puhdas ja tulinen kansallinen paatos, jotka molemmat rinnan kannattavat hänen teostensa taistelevan humaanisuuden aatetta. — MS.

Ranskassa palataan taas suhteellisiin vaaleihin

Kansalliskokouksen äänestysoikeusvaliokunta hylkäsi niinkutsutun "ranskalaisen" tavan

Parisi. — Kansalliskokouksen äänestysoikeusvaliokunta hyväksyi lokak. 29 pnä ehdotuksen täydellisten suhteellisten vaalien toimeenpanemisesta. Uutta systeemiä tullaan soveltamaan jo ehdotettujen parlamenttivaalien yhteydessä.

Kysymys vaalitavasta on ollut jo pitemmän aikaa kiistakapulana eri puolueiden kesken. Suhteellisten vaalien toimeenpanemisen puolesta äänestivät valiokunnassa kommunistit, sosialistit ja suurin osa kansanrepublikaaneja. Ehdotusta vastaan äänestivät ensi sijassa oikeistopuolueisiin kuuluvat, jotka vaativat yksityisille edustajille suurempaa sananvaltaa.

Kansalliskokous käsittelee nyt asiaa valmistelevana toimenpiteenä pääministeri Fauren suunnitelmalle julistaa vaalit tapahtuvaksi joulukuussa.

KIITOS

Sydämelliset kiitokset teille, sukulaiset ja ystävät, siitä hauskasta lauantai-illasta, kun tulitte niin isolla joukolla meitä yllättämään lokakuun 15 p:nä 1955.

Tuhannet kiitokset myös arvokkaasta lahjasta, kukista ja herkullisesta kahvipöydästä. Kiitos yllätyksen järjestäjille ja illan emännille.

Toivomme, että kaikki he jotka eivät voineet tulla, poikkeisivat sopivan tilaisuuden sattuessa katsomassa tätä meidän uutta kotiamme.

Cecilia ja Arvo Ranta

310 York St., Sudbury, Ontario

Britanniakin lupaa vähentää asevoimia

Lontoo. — Britannian hallitus ilmoitti viime viikolla, että se aikoo kahden ja puolen vuoden aikana vähentää asevoimiaan 100,000 miehellä.

USA:n olympiajoukkue hävisi Suomelle 6-0

Helsinki. — USA:n olympialaisvalmennuksessa oleva jalkapallojoukkue pelasi lokakuun 30. pnä Suomen maajoukkuetta vastaan. Teknillisesti suomalaisia huomattavasti heikompi USA:n joukkue hävisi 6—0. Kylmästä säästä huolimatta oli ottelua seuraamassa lähes 7,000 katsojaa.

Armas Kaipaiseen kohdistettu rikkurisyytös perätön

Koska minua on syytetty rikkurina olemisesta Nokian Gummitehtaan lakossa, jopa vihjattu siitä tämän lehden palstoillakin ja koska en ole koskaan rikkuroinut enkä tule rikkurina olemaan, olen hankkinut todistuksen tuon väärän syytteen kumoamiseksi.

Olin samaan aikaan Nokialla rakennustöissä ja olin rakennustyöläisten liiton jäsen. Olen nyt saanut Suomen Rakennustyöläisten liiton Nokian osastolta asianmukaiset todistukset, joiden hankkiminen kesti niin kauan siksi, koska osaston kirjat jouduttiin sodan edellä kätkemään valtiolliselta poliisilta, kuten todistukset hommannut toveri Arvo Nieminen sanoo. Mutta totuus ei pala tulessakaan ja valhetta ei voida iankaikkisesti jatkaa. Se pitää paikkansa tässäkin. Oheellisena todistukset.

Armas Kaipainen,
R. R. 2, Dunville, Ont.

TODISTUS

Suomen rakennustyöläisten Liiton os. N.82 (Nokia) käsitteli 19/8 — 1955 kuukausikokouksessaan Antti Armas Kaipaista — syntynyt Viipurin pitäjässä 23/9 — 1906 — vastaan Canadassa kohdistettua rikkurisyytöstä.

Kuultuamme kokouksessa Frans Lauri Pajusta, joka toimi allamainitun rakennustyömaan luottamusmiehenä totesimme, että mainittu henkilö on ollut v. 1928 Suomen Tehdas- ja sekatyöväen Liiton jäsen Nokian osaston kautta, työskenteli Tampereen Sementtivalimo ja Rautabetoni O. Y:llä, joka rakennutti Suomen Gummitehdas O.Y:n varastoa Nokian aseman lähellä. Tämä edellämainittu työmaa oli ulkopuolella Suomen Gummityöväen Liiton lakosta. Näin ollen totesimme, että Armas Kaipasta vastaan kohdistettu rikkurinimitys on täysin aiheeton.

Nokialla 19 pnä elokuuta 1955.

Ossian Hasa (Puheenjohtaja) **Kalevi Virtanen** (Sihteeri)

Suomen Rakennustyöläisten
Liiton osasto No 82 leima.

(Edelläolevan todistuksen lisänä on myöskin v. 1928 A. A. Kaipaisen kanssa samalla työmaalla työskennelleiden Arvo Niemisen ja Väinö Ahlstettin allekirjoittama edellisen kanssa yhtäpitävä todistus. — Toim).

Neuvostoliiton telinetaiturit Suomeen

Helsinki. — Neuvostoliiton voimistelujohto on ilmoittanut lähettävänsä nais- ja miesjoukkueen kilpailumatkalle Suomeen ensi helmikuussa. Silloin tulee suomalaisilla olemaan tilaisuus nähdä maailman parhaita esityksiä.

Suomi ei lähetä jääkiekkoilijoita Cortinan kisoihin

Helsinki. — Olympialaisvaltuuskunta päätti lokak. 28. pnä. että varojen vähyyden takia ei lähetetä jääkiekkojoukkuetta Cortinaan ensi talvena.

"Sysmäläinen" on Port Arthurissa ensi sunnuntaina

Port Arthur. — Kuuluisa elokuva "Sysmäläinen" esitetään Port Arthurissa SJ:n haalilla ensi sunnuntaina, South Gilliesissä ensi viikon keskiviikkona ja Nipigonissa torstaina.

Saapukaa katsomaan tätä mielenkiintoista suomalaista elokuvaa. — Hill.

Tunnettu brittiläinen Järvienpäässä 10 päivänä

Port Arthur. — Britannian naisten liiton varapresidentti mrs. D. N. Pritt, joka oli Britannian naisten veljesedustajana Canadian Congress of Womenin konferenssissa viime viikon lopulla, saapuu Järvien päähän keskiviikkona, marraskuun 9 pnä.

Hän on vuosikausia työskennellyt naisten ja lasten huoltotyön puolesta ja on matkustanut monissa maissa tutustumassa sosiaalioloihin. Hän on kansainvälisesti tunnetun lakimiehen D. N. Prittin aviopuoliso.

Järvienpäässä hänen kunniakseen on järjestetty teekutsut paikallisen CCW:n osaston toimesta mrs. A. Andersonin kotiin 203 Selkirk Ave., marraskuun 10 pnä.

Kaikki ovat tervetulleita tähän tilaisuuteen, missä mrs. Pritt tulee puhumaan maailman rauhan ja ystävyyden merkityksestä.

Zatopek tekee yhä vieläkin uusia M-ennätyksiä

Praha. — Lauantaina, lokakuun 29 pnä osoitti 34-vuotias suurjuoksija Emil Zatopek, että hän on erinomaisessa kunnossa ja vaarallinen kilpailija kenelle hyvänsä pitemmillä juoksumatkoilla. Prahan pohjoispuolella Hustkassa pidetyissä kilpailuissa hän saavutti kaksi uutta maailmanennätystä. 25 km. taittui ajassa 1.16.36,4 ja 15 mailia 1.14.01,0. Molemmat uusia maailmanennätyksiä.

Entinen 15 mailin ennätys oli Zatopekin omissa nimissä, mutta 25 km. ennätystä hallitsi Neuvostoliiton Ivanov ja oli se 1.17.34,0. Juoksun aikana vallitsi kylmähkö mutta selkeä sää. Kilpailussa oli mukana 30 juoksijaa, mutta toiset jäivät kierroskaupalla.

Juoksun jälkeen sanoi Zatopek: "Tunnen olevani erinomaisessa kunnossa. Mielestäni oli parempi, ettei etukäteen ilmoitettu minun yrittävän maailmanennätystä. Toukokuussa, kun yritin 10,000 metrin ennätystä, saapui juoksua seuraamaan valtava määrä katsojia ja sanomalehtimiehiä ja kun sitten epäonnistuin yrityksessäni, alkoivat kaikki epäillä kuntoani."

3,200 alumiinikotia Etelä-Amerikkaan

Montreal. — Täkäläisen Aluminium Ltd:n yhdysvaltalainen myyntiliike (Aluminium Ltd. Sales Inc.) ilmoittaa tehneensä noin 3,000,000 dollarin kaupat, jotka käsittivät kaikkiaan 3,200 kevyttekoista alumiiniasuntoa, jotka on myyty Colombian hallitukselle. Nämä valmiiksi tehdyt asunnot lähetetään Englannista, jossa ne tehdään Aluminium Ltd:n canadalaisen sulaton lähettämästä alumiinista.

Näin asuntojen nimi on "Kingstonstrad" koska ne on suunniteltu Aluminium Laboratories Ltd:n laitoksilla Kingstonissa, Ontariossa. Ne rakentaa Northern Aluminium Co. Ltd:n tehtaalla Englannissa.

Esittää atomiveturin rakennuttamista

Washington. — Senaattori Butler teki viime viikolla esityksen atomivoimalla kulkevan veturin valmistamisesta, jotta Amerikan ihmiset voisivat tutustua atomi-ihmeisiin. Senaattori sanoo esittävänsä suunnitelmansa kongressille ensi tammikuussa.

— Tekstiilit muodostavat yli puolet Japanin vientitavaroista.

Repäisevän vauhdikas hupailu, täynnä huumoria ja romantiikkaa

"OI MUISTATKOS..."

OHJAUS: Jorma Nortimo — MUSIIKKI: Tapio Ilomäki — Kippari-Kvartetti — TUOTANTO: Suomi-Filmi, Risto Orko
PÄÄOSISSA: Emmi Jurkka, Eero Roine, Rauha Rentola, Hannes Häyrinen y.m.

Esitetään seuraavilla paikkakunnilla:

MOKOMON, Union Hall, sunnuntaina, marraskuun 6 p. klo 2 ip.
NIPIGON, Elk's Hall, maanantaina, marraskuun 7 p. klo 8 illalla.
GERALDTON, Ukrainian Hall, tiistaina, marraskuun 8 p. klo 8 illalla.
HEARST, Koulun alakerta, keskiviikkona, marraskuun 9 p. klo 8 ill.
SOUTH PORCUPINE, CSJ:n haali, torstaina, marrask. 10 p. klo 8 ill.
TIMMINS, Harmony Hall, perjantaina, marraskuun 11 p. klo 8 ill.
KIRKLAND LAKE, CSJ:n haali, maanantaina, marrask. 14 p. klo 8 ill.
COBALT, Finnish Hall, tiistaina, marraskuun 15 p. klo 8 illalla.
WANUP, Suomalainen haali, keskiviikkona, marrask 16 p. klo 8 ill.
BEAVER LAKE, CSJ:n haalilla, torstaina, marraskuun 17 p. klo 8 ill.
SUDBURY, Finnish Hall, perjantaina, marraskuun 18 p. klo 7 ja 9 ill.
SAULT STE. MARIE, Chateau Pines Hall, maanantaina marraskuun 21 p. kello 8 illalla.
SAULT STE. MARIE, Steelton Hall, tiistaina, marraskuun 22 p. klo 8 ill.
SUDBURY, Sampo Hall, keskiviikkona, marraskuun 23 p. klo 8 illalla.
LONG LAKE, Voima Hall, torstaina, marraskuun 24 p. klo 8 ill
TORONTO, Hungarian House, 245 College St. maanantaina, marraskuun 28 p. klo 7 ja 9 illalla.
TORONTO, F. S. Club, 19 Huron St., keskiviikkona, marrask. 30 p. klo 7 ja 9 illalla.

Sisäänpääsy $1.00 — Lapset 25c SUOMI-ELOKUVAT

Helsingissä järjestettiin suurenmoinen v. 1905 suurlakon 50-vuotisjuhla

(Jatkoa 1. sivulta)

sytyttää innostuksen tuli rauhanomaisen työn puolesta, demokratian puolesta atomisodan kauhuja vastaan, kansojen välisen ystävyyden puolesta.

Taiteilija Oiva Ruhanen lausui sitten Aira Sinervon kirjoittaman runon "Vuosi 1905". Monen läsnäolleen vanhan polven edustajan silmänurkkaan runon voimakkaat säkeet nostattivat kyynelhelmen.

Koska K. L. Kulo, itse suurlakkoon osallistunut veteraani, ei vielä silloin mennessä ollut palannut Kiinan matkaltaan, puhui hänen sijastaan kansanedustaja Hertta Kuusinen jonka yleisö otti vastaan lämpimin, voimakkain suosionosoituksin.

Kohdistaen sanansa veteraaneille Hertta Kuusinen puheensa alkuosassa totesi miten valtavan raivaustyön nämä miehet ja naiset ovat tehneet, jotta me näkisimme eteenpäin, pystyisimme laventamaan tietä, saavuttaisimme heidän ottamansa päämäärän: kansanvallan lopullisen voiton.

Miten oli mahdollista, että pienessä alistetussa Suomessa kansa saavutti laajemmat kansalaisoikeudet kuin siihen mennessä oli ollut ainoallakaan Euroopan kansalla, hän kysyi ja vastasi, että se oli mahdollista vain siksi, että oli syntynyt kansainvälinen työväenliike, että Venäjän työläiset ja talonpojat olivat nousseet taisteluun itsevaltiutta, tsaarin komentoa vastaan ja että meillä Suomessa oli kehittynyt itsenäinen ja yhtenäinen työväenpuolue.

Näitä kaikkia yhdisti sama suuri perusaate: Karl Marxin tieteellinen työ ja herättävä julistus olivat sytyttäneet Suomenkin työtätekevät. Venäjän vallankumouksellisten ja Suomen edistyksellisten voimien välille oli solmittu katkeamaton side. Suomen työväenliike oli vapautunut porvariston holhouksesta. Suomen työväenpuolue esitti jo perustavassa kokouksessaan v. 1899 vaatimuksen yleisestä ja yhtäläisestä äänioikeudesta.

Sen vahvisti Forssan kokous, jossa otettiin esille myös suurlakkoajatus. Mutta kun tsaarinvalta päätti lopettaa valtiopäivät huhtikuussa v. 1905, liike laajeni koko kansaa koskevaksi. Siihen yhtyivät torpparit, jotka toivoivat pääsevänsä sietämättömistä maanomistusoloista. Sitä kannatti sivistyneistö, joka pelkäsi venäläistyttämisaallon vaikutusta. Se innosti Suomen naisia, jotka tahtoivat tasa-arvoisia valtiollisia oikeuksia, mutta sitä ennen työväenpuolueen oli käytävä kamppailu yksinpä porvariston "perustuslaillisiakin" vastaan, jotka olisivat hyväksyneet äänioikeudelle tulorajan. Vasta suurlakko veti mukaansa kaikki — vähäistä tsaarinvallan käskyläisjoukkoa, senaattoreita ja muita mahtimiehiä lukuunottamatta, joita kutsuttiin "matelijoiksi".

Suomen kansa on syystä ylpeä vuonna 1905 käymänsä taistelun tuloksista, lausui Hertta Kuusinen. Ne loivat mainetta maallemme edistykselllisenä valtiona ja laskivat perustan kansamme kehitykselle itsenäisenä kansakuntana.

Suomessa tämä kallisarvoinen perintö jäi kuitenkin kapitalistiluokan haltuun. Mitä se on tehnyt siitä? hän kysyi. Mihin se kansakuntamme johtaa, ellei työväenluokka jälleen puutu kehityksen kulkuun. Niinkuin porvaristo luokkaetujensa vuoksi on valmis luopumaan yleisestä ja yhtäläisestä äänioikeudesta, niin se on myöhempinä aikoina supistanut ja polkenut kansalaisoikeuksia tai lähtenyt suoranaiseen luokkaterrorin tielle milloin se on pelännyt oikeuksiensa olevan vaarassa. Työtätekevät ovat vain sitkeän taistelun avulla pystyneet puolustamaan ja parantamaan asemaansa.

Puhuja tarkasteli siten 50:n vuoden aikana tapahtunutta kehitystä ja totesi puheensa lopussa: Meidän on pystyttävä käyttämään näitä oikeuksia samalla ponnella ja yksimielisyydellä kuin ne aikanaan hankittiin. On tullut aika, jolloin mm. Suomen valtion päämiehen paikalle voi astua työväenliikkeen, Suomen työläisten, pienviljelijäin ja sivistyneistön etujen, rauhan ja kansanvallan tinkimätön puolustaja.

Kullervon kuoro lauloi kapellimestari Onni Kelon johdolla kolme vanhaa työväen marssilaulua.

Lämminhenkinen ja innostava juhlatilaisuus päättyi orkesterin, kuoron ja yleisön yhteyessä virittämään kansainväliseen.

Canadalaisten tuloista 30 pros. autoihin

Ottawa. — Canadassa on todettu olevan tarpeeksi autoajoneuvoja koko maan väestön poiskuljettamiseksi autoilla. Canadian Good Roads Associationin toiminnan johtaja C. W. Gilchrist Ottawasta on korostanut, miten tärkeäksi tekijäksi autot ovat muodostuneet canadalaisten elämässä. Hän sanoi canadalaisten käyttävän tuloistaan enemmän autoihin kuin mihinkään muuhun — ruokatarvikkeita lukuunottamatta.

Canadassa oli viime vuonna 3,641,-000 moottoriajoneuvoa, eli noin yksi kutakin neljää asukasta kohden. Vielä kymmenen vuotta sitten oli tämä luku yksi kahdeksaa asukasta kohden.

Mr. Gilchrist arvelee, että keskimäärin canadalainen työläinen ansaitsee noin 3,000 dollaria vuodessa. Jos hänen autonsa on halpahintainen ja käyttää sitä noin 10,000 mailia vuodessa, maksaa se hänelle noin 900 dollaria eli miltei 30 prosenttia vuoden tuloista. Siten on auto muodostanut työläiselle tärkeimmän tekijän hänen elämässään. Se on siten muodostunut herraksi hänen elämässään kuin myöskin orjaksi.

— Indonesian tasavallassa on 3,000 saarella 79,000,000 asukasta.

P. W. VIIKERI
Suomalainen silmälasispesialisti
SILMIEN TARKASTUSTA
Toronto — 36 Sandford Ave.
Puh. HA. 1260
Joka keskiviikko klo 3 — 8 ip.

SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN

Asiamiehinä kaikille laiva- ja lentolinjoille, me järjestämme matkanne Canadasta tai New Yorkista suoraan Suomeen tai Englannin tai mannermaan kautta.
Hinnat laivoilla:

LAIVALLA GÖÖTEPORIIN — Turistiluokassa:
Säästösesongin min. $195.00 yht. päin — $390.00 edestakaisin
Kesäkauden min. $215.00 yht. päin — $430.00 edestakaisin
LENTÄEN NEW YORK—HELSINKI — Turistiluokassa:
Säästösesongin min. $378.50 yht. päin — $584.30 edestakaisin
Kesäkauden min. $378.50 yht. päin — $681.30 edestakaisin

Jos aiotte tuottaa sukulaisianne tai ystävianne Canadaan, me järjestämme matkaliput etukäteen ja autamme tarpeellisten paperien saannissa.

Järjestämme myöskin kaikenlaisia VAKUUTUKSIA mitä tarvitsette. Halutessanne matkustusta koskevia tietoja, soittakaa tai kirjoittakaa Miss Pontson'ille ja vakuutuksien suhteen Mr. Al. Nummiselle.

Järjestämme lahjapaketteja Suomeen. Pyytäkää hintaluetteloja

O. K. JOHNSON & COMPANY LIMITED
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
697 Bay Street EM. 6-9488 Toronto 2, Ontario

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, Wanup, Ont.

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla osaston huoneistolla Don-haalilla.

CSJ:n Sault Ste. Marien osasto No. 5 työkokoukset pidetään joka kuukauden toinen ja neljäs tiistai osaston omalla talolla, 321 John St., alkaen klelo 8 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina. Johtokunta 1 ja 3 maanantai. Puheenjohtaja Kalervo Ketola ja kirjeenvaihtaja Aimo Mäki, osoite Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Hearstin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 2 ip.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana klo 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite Tyyne Sillman, 446 Mark St. Port Arthur, Ont.

CSJ:n Port Arthurin osaston naisten kerhon kokoukset pidetään joka toinen perjantai kello 2 ip. osaston haalilla, 316 Bay St. Kirjeenvaihto-osoite: Mrs. T. Sillman, 446 Mark St., Port Arthur, Ont. Sairashuoltokomitean osoite sama ja puhelin 4-4264.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: Lauri Koski, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina, kello 2 ip. Johtokunta kokoontuu edellisenä perjantaina kello 7.30 illalla. Kirjeenvaihto sihteerille: A. Siven, 2605 East Pender St. Vancouver, B. C.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

TÄYDELLINEN "WATERLESS" keittoastia setti, ei koskaan käytetty, maksanut $150.00, myydään suurella alennuksella, ainoastaan $95.00 käteisellä tai tarjous. Tarvitaan rahaa kipeästi. Lähemmin: Cookware, Box 69, Sudbury, Ont. (3-5-8)

KING EDWARD
PARTURILIIKE
Ammattitaitoista parturintyötä
Öljyhoitoa hiuksille
Jack Nicholson - Martha Mäki
Sama sisäänkäytävä kun
naisten oluttupaan

E. KOLARI
KELLOSEPPÄ
59 Lorne St. S. Sudbury, Ont.
Puhelin OS. 3-3974 Box 204
Vastapäätä Hill-Clark-Francis
lautakomppaniaa

KELLO- JA KULTALIIKE
Liik. OS. 5-6852 Kotiin OS. 5-6352
A. HEISKANEN
7 Durham St. N., Sudbury, Ontario

Northern Cafe
36 Borgia St. Sudbury, Ont.
Puh. OS. 3-6683
Maukkaita aterioita, voileipiä
ja hyvä kahvi.
Tutustukaa uuteen ruokalaan!
Lempi ja Väinö Kuja, omistajat

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
27 Elm St. E. Silvermanin vier.
Puhelin OS. 5-8221 Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
● ÖLJYPOLTTIMOITA ●
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED
● **Hautaukset 100 m. säteellä toimitetaan ilman lisämaksua**
Puh. OS. 3-9596
SAIRASVAUNUPALVELU
Puh. OS. 3-7431
62 Eyre St., Spruce kad. kulm.
Sudbury

DELONGCHAMP Cartage Co. Ltd.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Onnin" harjoitukset Finnish-haalilla perjantai-iltana kello 7.30.

Anita Horrick puhuu Beaver Lakella lauantaina, Sudburyssa sunnuntaina, Whitefishissa maanantaina ja Wanupissa tiistaina.

Lumiauratanssit CSJ:n haalilla Wahnapitaessa lauantaina.

Palkintotanssit Wanupissa lauantai-iltana Niilo Baston ja kump. soiton tahdissa.

Waters Townshipin emäntien järjestämät kahviaiset Lydia Mäen kodissa sunnuntaina kello 1 ip.

Visan kokous Wanupin haalilla sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Long Laken osaston kokous Hännisellä sunnuntaina kello 1.30 ip.

Kansantanhuyhtyeen harjoitukset Finnish-haalilla maanantaina kello 7.30 illalla.

Lausuntaryhmä kokoontuu Finnish-haalille maanantaina klo 7.30 illalla.

Lockerbyn naisten kerhon kerhoilta Työn Puistossa maanantaina tk. 7 pnä kello 7.30 illalla. Ella Ström toimii illan emäntänä.

Työn Puiston sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin.

Ensi sunnuntaina on haalilla **Salmisen vuoron** emäntien työvuoro.

Anita Horrickin puhetilaisuudet Sudburyn seudulla

Anita Horrick, joka oli Suomalais-Canadalaisen Amatööri Urheiluliiton ja Canadan Suomalaisen Järjestön edustajana Varsovassa Maailman nuorison 5. kansainvälisessä festivaalissa, saapuu Sudburyn seudulle, missä hänelle on järjestetty puhetilaisuuksia sekä Sudburyn Finnish-haalille että maalaisosastojen haaleille.

Lauantaina hän puhuu Beaver Lakella, sunnuntaina Sudburyssa, maanantaina Whitefishissa ja tiistaina Wanupissa. Puhetilaisuus Sudburyssa alkaa kello 7 illalla ja muut puhetilaisuudet alkaa kello 8 illalla. Beaver Lakella puhetilaisuuden jälkeen on tanssit, missä tietysti on mainio tilaisuus tutustua Anitaan henkilökohtaisesti.

Azildan emäntien paartit tuottivat 107 dollaria

Riikka Viitasalo ja Betty Kopsala jotka Azildasta käsin järjestivät viime sunnuntaiksi päivälliset Finnish-haalille, ovat nyt saaneet kaikki tilitykset selviksi ja voivat ilmoittaa, että päivälliset tuottivat yhdessä lahjavoittolippujen kanssa $107.00. Sekä sairaskomitealle että Vapauden paperirahastoon on tilitetty $53.50 kumpaankin. Hyvä saavutus ja kauniisti tehty!

Lahjavoitot jakaantuivat seuraaville: Vuodepeite, Kaisa Niemi, Sudbury; tyynynpäälliset, T. Mäkelä, Sudbury ja sukat, I. Salo, Creighton Mine.

Riikka Viitasalo ja Betty Kopsala pyytävät lausua kiitokset kaikille niille, jotka avustivat heitä paljon työtä kysyvien päivällisten järjestämisessä. Samoin kiitokset kaikille kannattajille.

A. NIEMI
VALOKUVAAMO
36 Elm St. E. Puhelin OS. 5-8824
Valokuvaustyötä kaikesta lajista

ALLAN'S Radio & T.V.
● T.V. ja radioiden korjausta.
● Sparton T.V. välittäjä.
ALLAN HIRVELA
Puh. OS. 3-5465, Lockerby, Ont.

E. A. McDONOUGH, D.C.
● **KIROPRAKTORI** ●
119 Cedar Street PUHELIN OS. 5-5745 Sudbury

KAUNIIT KIHARAT
● HUOLELLISESTI ● LAATUAINEILLA
SUOMALAISESTA KAMPAAMOSTA
HOLLYWOOD BEAUTY SALON
KARIN HAMARI
27 Elm St. E. yläk. Puh. OS. 4-4962 Sudbury

Välitämme kaikenlaisia kiinteimistöjä
ARTHUR A. DUNCAN
KIINTEIMISTÖTOIMISTO
7 Durham St. S. (Yläkerrassa) Puh. OS. 5-5685 Sudbury, Ont.

PERUSTETTU 1928
RITARI INSURANCE AGENCY
Vakuutuksia — Autolainoja
7 CEDAR ST. PUHELIN OS. 5-5685 SUDBURY

herkkuateria marraskuun 13 pnä

Kuorolaiset ovat olleet erittäin ahkeria tänä syksynä, sillä säännöllisten harjoitusten lisäksi kuorolaisilla on ahjoissa monta muuta rautaa. Kuoron ahkera emäntäväki parhaillaan järjestää laatikkopäivällisiä Finnish-haalille sunnuntaiksi, marraskuun 13 pnä. Emäntäväki valmistaa päivällisiä varten monenlaisia herkkulaatikoita, joten silloin on mentävä haalille nauttimaan oikein herkkuateriasta. Kuoro ottaa kiitollisuudella vastaan emäntien lahjoittamia laatikoita, mistä asiasta voi kääntyä mrs. Lindin puoleen.

Kuorolaiset myös valmistautuvat konserttiin, joka tullaan esittämään joulukuun alkupäivinä. Tämä tilaisuus tuleekin olemaan tämän talven arvokkaimpia kulttuuritilaisuuksia, sillä kuoro harjoittelee monta uutta laulua tilaisuutta varten ja ohjelmisto tulee olemaan kaikin puolin arvokasta ja hiottua.

McFarlane Laken postitoimisto suljettu

Viime tiistaina virallisesti suljettiin McFarlane Laken postitoimisto. V. Kaltiainen, joka kauppansa ohella on huolehtinut postiasioista erosi toimestaan.

Postivirkailijat Sudburyssa ovat selostaneet, että alueelle suunnitellaan maalaispostijakoa, mikä mahdollisesti tulee käytäntöön jo ensi viikolla. McFarlane Lakella ei ole muuta sopivaa paikkaa postitoimistoa varten.

Ennenkuin maalaisjako saadaan järjestettyä McFarlane Laken asukkaat joutuvat hakemaan postinsa Lockerbyn postitoimistosta.

Tällä alueella sunnitellaan käyttää uutta jakomenetelmää. Käytäntöön otetaan 10 lokeroiset teräksestä valmistetut postilaatikot, jotka asetetaan pääkatujen kulmauksiin. Jokainen talous saa käytettäväkseen oman lokeronsa, mihin heidän on hankittava lukon. Postilaatikon 10 lokerosta 9 tullaan käyttämään postin jakoa varten ja yksi lokero tulee olemaan postin lähettämistä varten.

Postin jakaja voi avaimellaan avata laatikon koko etuosan ja asettaa kunkin perheen postin omaan lokeroonsa.

Tällaisia postilaatikoita on käytännössä New Sudburyssa.

Wanupin haali on vuokrattavana

CSJ:n Wanupin osasto on ilmoittanut, että tästä lähtien haalin vuokrausasioissa on käännyttävä mr. tai mrs. J. Laitilan puoleen osoitteella Wanup, Ont.

Uusi haali on sopiva häätilaisuuksia, tanssia, elokuvaesityksiä ym. tarkoituksia varten kohtuullista vuokraa vastaan.

Kevättulvat peittävät pellot, mutta eivät aiheuta vahinkoa

Keväisin uiskentelevat sorsat, vesirotat, ym. Whitefishin farmarin pelloilla ja laidunmailla

Seuraava mielenkiintoinen kuvaus suomalaisen farmarin omalaatuisista olosuhteista farmillaan Whitefishissa on suomennettu Sudbury Daily Starin reportterin Bill Sillanpään kirjoituksesta, joka julkaistiin äskettäin Starissa.

Jos käy vierailemassa toukokuun alussa Henry Ellmenin farmilla noin 30 mailia lounaaseen Sudburysta, Whitefishin lähellä, voi ajatella, että hän hoitaa sorsien suoja-aluetta.

Mutta jos vierailee siellä uudelleen heinäkuun puolivälissä, näkee todellisen farmin, missä heinä on valmista niitettäväksi, tummanvihreät perunanvarret muodostavat pitkiä rivejä ja karja käyskentelee laitumella.

Tämän omalaatuisen tilanteen aiheuttaa Vermilion joki, joka kulkee farmin vierestä ja joka keväisin nousee yli äyräittensä peittäen farmin 20 eekkerin laajuisen viljelysmaan tulvaveden alle.

Vesirotat ja kalat uivat matalikossa hänen juurikasvimaillaan saman aikaan, kun sorsat etsivät ruokaa viime vuoden lanttumaasta.

Huhtikuun puolivälissä, kun jäät lähtevät joesta, toukokuun loppuun saakka pellot ovat veden vallassa. Toisinaan, kun joelta päin puhaltaa koillistuuli, aallot nousevat farmitalon rapuille.

PELLOT NOUSEVAT TULVASTA

Mutta kun vuotuinen tulva on päättynyt ja joki asettunut kesäiseen uomaansa, kirkkaanvirheät pellot alkavat nousemaan jäisen tulvaveden alta ja samoin uusi ruoho sitä mukaa kun tulvavesi laskee.

Heinäkuussa suomalaisen farmarin pellot, missä kolme kuukautta aikaisemmin sorsat ja lokit lepäilivät matkallaan pohjoiseen, muistuttavat tavallisia farmipeltoja. Kesän ja syksyn ajan karja kulkee metsäisillä laitumilla, missä arat mustat sorsat piileskelivät toukokuussa.

Ellmenin farmi sijaitsee kapealla tasangolla joen varressa. Noin puolen mailin päässä nousevat metsän suojaiset pre-cambrian aikakaudella muodostuneet jyrkät kalliot.

Spanish-joki, joka alkaa monta mailia pohjoiseen korkeammassa maastossa, tulvii säännöllisesti joka kevät yli äyräittensä. Tulvan aiheuttavat joen monet kosket ja kapeat kohdat, kun vesi kiirehtii etelää kohti yhtyäkseen Spanish-jokeen ja Huron-järveen.

JÄÄPADOT JOESSA

Jääpadot muodostavat tulvatilanteen vakavammaksi aiheuttamalla veden nousua patojen yläpuolella ja pakoittaen veden nousemaan lukemattomiin pieniin puroihin.

Mutta tulvat aiheuttavat vähän vahinkoa,, sillä ne tapahtuvat sellaisena vuodenaikana, kun maa on vielä osittain jäässä ja vedet ovat kylmiä.

Tosiasiassa tulvat tuntuvat olevan hyödyksi pelloille, sillä tulva jättää jälkeensä ohuen kerroksen punaista multaa.

Kokemuksen perusteella Ellmen on havainnut, että "timothy"-heinän ja "red topin" (lyhytlehtinen kasvi) sekoitus menestyy parhaiten juuri tulva-alueella.

Hän alkoi kokeileman "red topilla", kun oli tutkinut maatalousasiakirjoja, missä suositeltiin "red topin" käyttöä vesiperäisillä ja alankoalueilla. Aluksi hän kylvi yksinomaan "red topia", mutta se kasvoi niin tiheäksi, että korjuu oli vaikeata. Sen jälkeen hän sekoitti timothyheinää sen joukkoon ja havaitsi sen olevan edullisen sekoituksen. Apila menestyy hyvin huonosti tulva-alueilla.

Vierailijoiden on vaikea uskoa, kun he seisovat pellolla, että toukokuussa vesi nousee usean jalan yli heidän päänsä.

TURKISTEN PYYTÄMINEN JA KALASTAMINEN

Perheen nuoremmat jäsenet pyydystävät vesirottia ja keväisin saavat farmin läpi kulkevasta purosta ahvenia.

Kun joki asettuu normaalitasoonsa, puro kuivuu ja on mahdollista kuljettaa traktorilla heinäkuormat sen poikki. Keväisin purossa on vettä noin 15 jalkaa.

Kun alkuperäiset uutisraivaajat raivasivat maat, he osoittivat kaukonäköisyyttä jättämällä joen rantaan puita. Nämä koivut, pajut ja vaahterat estävät jäiden pääsyn pelloille ja ehkäisevät maan syöpymisen. Puiden kaatamista ei sallita ja kyntäessä ollaan varovaisia, ettei turmella puiden juuria.

Jos tulva nousee tavallista korkeammalle, farmirakennukset joutuvat melkein kokonaan veden piiritykseen. Päärakennukset ovat kuitenkin huomattavasti korkeammalla kuin tulvan korkein raja.

UUSI NAVETTARAKENNUS

Tänä vuonna farmilla saatiin valmiiksi uusi heinälato, mikä on riittävän suuri koko heinäsadon varastoimiseksi.

Tulvien aiheuttama suurin vahinko on siinä, että jos tulvavesi nousee tavallista korkeammalle, niin tie joutuu veden alle. Sellaisessa tapauksessa on vene ainoa kulkuneuvo. Viikon tai parin aikana joudutaan munia ja kerma-astioita kuljettamaan veneellä tulvavesiä pitkin tielle.

Useimpia vuosia sitten tulvat aiheuttivat tavallista enemmän vahinkoa, kun tulvien aikana tuli kylmä sää ja järveen muodostui parin kolmen tuuman vahvuinen jääpeite. Vesitaso laski nopeasti ja jäät painoivat rautalanka-aidat rikki ja toisin paikoin kaatoi aitapylväitäkin. Aitoja oli paljon uusittava.

Ellmen muisteli olleensa yllättynyt, kun ensimmäisenä keväänä sen jälkeen, kun hän oli ostanut farmin, joka tulvi yli peltojen. Hänellä ei ollut aavistustakaan kuinka korkealle vesi nousee ja pian kaikki hänen peltonsa joutuivat aallokon valtaan.

Samana keväänä tulvavesi nousi kanatarhaan ja kanat oli siirrettävä väliaikaiseen tarhaan mäen kylkeen. Vesi nousi niin nopeasti, että kaksi kanaa, jotka eivät lähteneet toisten kanojen mukana, oli jätettävä ja ne hukkuivat tulvaveteen.

Lehmien oli käveltävä toista jalkaa syvässä vedessä päästäkseen navettaan. Tulvavedet katkaisivat autotallille johtavan tien ja Ellmen vietti useampia epätoivoisia päiviä, kun vesi lainehti autotallin ovia vastaan. Tulvavedet alkoivat kuitenkin laskeutua ennenkuin ne olivat aiheuttaneet vahinkoa koneistolle.

Viimeisien vuosien aikana, kun vanhojen rakennuksien tilalle on rakennettu uusia, on ne kaikki rakennettu tulvavesien korkeimman rajan yläpuolelle. Kun farmille äskettäin vedettiin sähköjohdot, niin pylväät asetettiin korkeimpiin kohtiin ja kaikki tuettiin ja ankkuroitiin sementtiin.

TALVEN TÄRKEIMMÄT HIIHTOKILPAILUT

Northern Ontario Ski Zonen toimesta on saatu laadittua tulevaa hiihtokautta varten kilpailukalenteri. Kalenteriin merkatut kilpailut osoittavat, että hiihtäjillä tulee olemaan tavallista parempi tilaisuus osallistua kilpailuihin tulevan talven kuluessa. Julkaisemme oheella hiihtopiirin laatiman kalenterin, johon olemme lisänneet joitain muita kilpailuja, jotka saattavat kiinnostaa suomalaisia hiihtäjiä:

Joulukuun 17—18 pnä hiihtokoulu Suomirannalla Long Lakella.

Joulukuun 26—30 pnä mäenlaskukoulu Midlandissa.

Tammikuun 7—8 pnä pujottelun ohjaajien kurssit Fleshertonissa, Ont.

Tammikuun 8 pnä kansainväliset mäenlaskun kutsukilpailut Sault Ste. Mariessa.

Tammikuun 14—15 pnä nelitahoihoiset kilpailut miehille ja naisille Huntsvillessa.

Tammikuun 15 pnä murtomaahiihdon kutsukilpailut Voimalla, Long Lakella.

Tammikuun 21—22 pnä Pohjois-Ontarion mäenlaskun, pujottelun ja syöksyn senior-sarjan mestaruuskilpailut. Paikasta ei ole päätetty.

Tammikuun 29 pnä nelitahoiset miesten ja naisten seniorsarjan Ontarion mestaruuskilpailut Collingwoodissa. Mäenlasku suoritetaan Midlandissa.

Helmikuun 4—5 pnä Pohjois-Ontarion murtomaan senior-sarjan mestaruuskilpailut Jehulla Beaver Lakella.

Helmikuun 10—11 pnä Canadan senior-sarjan pujottelun ja syöksyn mestaruuskilpailut Collingwoodissa.

Helmikuun 12 pnä Canadan senior-sarjan mäenlaskumestaruuskilpailut Midlandissa missä mäenlaskun suoritukset huomioidaan Canadan senior sarjan yhdistetyn mestaruuden ratkaisemisessa.

Helmikuun 12 pnä Sammon murtomaahiihdon kutsukilpailut Sudburyssa.

Helmikuun 17—18 pnä junior-sarjan ja koululaisten pujottelun ja mäenlaskun Ontarion mestaruuskilpailut Levackissa.

Helmikuun 19 pnä Speedin murtomaahiihdon kutsukilpailut Whitefishissä.

Helmikuun 25—26 pnä murtomaahiihdon senior-sarjan Canadan mestaruuskilpailut Voiman järjestäminä Long Lakella. Hiihdon suoritukset huomioidaan Canadan yhdistetyn mestaruuden ratkaisussa.

Helmikuun 25—26 pnä junior-sarjan nelitahoiset mestaruuskilpailut Port Arthurissa.

Maaliskuun 3 pnä Hiihtopäivät Haileyburyssa.

Maaliskuun 4—5 pnä Suomalais-Canadalaisen Amatööri Urheiluliiton murtomaahiihdon mestaruuskilpailut Port Arthurissa Iskun järjestäminä.

Maaliskun 10—11 pnä Pohjois-Ontarion junior-sarjan nelitahoiset mestaruuskilpailut. Paikasta ei ole päätetty.

Maaliskuun 17—18 pnä Alertsin murtomaahiihdon kutsukilpailut.

Maaliskuun 24—25 pnä Echon murtomaahiihdon kutsukilpailut Round Lakella.

Maaliskuun 31—huhtikun 1 pnä Onaping-seuran vuotuiset pujottelukilpailut Levackissa.

CSJ:N TORONTON OSASTON NÄYTTÄMÖ
esittää näytelmän
"PÄIVÄNKAKKARA"
Kirj. Fanny Ojanperä
DON-HAALILLA
Sunnuntaina, marraskuun 13 p. klo 4 ip.
Ohjaus: K. Kujanpää

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
W. M. Molin, rikas kartanon omistaja	A. Nummi
Rouva Molin	Sirkka Salma
Margit, rouva Molinin tytär edell. avioliitosta	Anna Ellmen
Anneli, Molinin tytär esim. aviol	Elsa Romanoff
Päivänkakkara, köyhä orpotyttö	Margit Tohmo
Marja, leskirouva	Maija Wuorinen
Olavi, talonmiehen poika	L. Bostrom
Boris, nuorimies	A. Waren
Sanna, talonpalvelija	Anni Hobor
Matti, talon uskottu palvelija	U. Wuorinen

Epäurheilumaisesta metsästyksestä tehty valituksia

Sudburyn alueen pääriistanvartija Charles Bibby kertoi viime keskiviikkona, että vaikka peuran metsästys Sudburyn alueella alkoi vasta edellisenä päivänä, on riistanvartijoille tehty tavallista enemmän valituksia metsästäjien epäurheilumaisesta esiintymisestä.

Valituksiin sisältyy peurojen varastaminen, metsästyslupien varastaminen, ja riisteläinten pois ajaminen toisten metsästäjien kohdalta. On vieläpä tehty valituksia, että jotkut metsästäjät ovat nukkuneet metsässä peurojen polkujen vieressä.

Bibby kertoi, että aikaisemmin hän ei ole koskaan kuullut niin paljon valituksia kuin tänä vuonna on tehty.

Kuten edellisinä vuosina tänäkin vuonna riistavirkailijat tarkastavat kaikki autot määrätyissä paikoissa maanteillä.

Pallohuoneet houkuttelevat koululaisia

Sudburyn korkea- ja teknikkakoulujen koulupoliisin Michael Collinin lokakuun ajalta antaman raportin perusteella hän on tarmokkaasti huoltanut tointaan. Kuukauden aikana hän oli havainnut, että 9 koulutyttöä oli ravintoloissa töissä. Saman kuukauden aikana hän oli koulutuntien aikana löytänyt 15 teknillisen koulun oppilasta ja yksi korkeakoulun oppilas pallohuoneista ja keilaushuoneista.

Ravintolan omistajia varoitettiin alaikäisen työvoiman käytöstä ja tytöt lähetettiin kotiinsa. Lapsirikosoikeudessa sakoitettiin 4 pallohuoneen omistajaa kun he tunnustivat päästäneen alaikäisiä lapsia pallohuoneisiin.

Koululautakunnan kokouksessa Collins sanoi lähettäneensä pallohuoneiden ja keilaushuoneiden omistajille kirjeen, missä huomautetaan, että alaikäisten lasten päästäminen tällaisiin laitoksiin on lain vastaista.

Anita Horrick puhuu Whitefishin haalilla

Kuten jo aikaisemmin on ilmoitettu on ensi maanantaina, siis marraskuun 7 p. se Anitan puhetilaisuus Whitefishin osaston haalilla kello 8 illalla.

Tulkaapa silloin kaikki whitefishilaiset kuulemaan mitä Anitalla on kerrottavaa matkoiltaan, varsinkin nuorisolle hänellä on paljon sanottavaa. Siis näkemiin. — z.

Sorsat ilmestyvät pelloille joka vuosi huhti- ja toukokuussa lepäämään ja syömään matkallaan pohjoiseen. Sadoittain niitä pysähtyy uiden ja syöden koko päivän "suoja-alueella". Sitten ne jatkavat yhtä yllättäen matkaansa. Vain harvat jäävät kesäksi joelle.

Suurin osa vesilinnuista on mallardia, pintailia, teal ja muita vesilintuja, jotka eivät sukella veden alle. Ne ovat verrattain kesyjä ja syövät pyrstöt ilmassa matalikoissa lähellä rantaa, välittämättä ihmisistä, jotka kulkevat rannikolla muutaman metrin päässä. Arat mustat sorsat ovat mieluummin metsäisellä laidunmaalla, missä ne uivat ja syövät koko päivän, mutta ovat aina valmiita lentämään risunkin katketessa.

— Sanomalehdet välittävät tietoja maailman tapahtumista. Saadaksenne luotettavat tiedot, tilatkaa VAPAUS.

lentää yksinään

Hampuri. — Ensimmäisen kerran sitten toisen maailmansodan päättymisen saksalaiset alkoivat tiistaina yksinään matkustajien kuljettamisen ilmateitse. Tähän saakka ovat saksalaiset lentäjät saaneet lentää vain silloin jos heidän rinnallaan on ollut liittolaisten lentäjä.

Montrealissa korotettu katuvaunumaksuja

Montreal. — Montrealissa on korotettu katuvaunumaksuja, tiedoitti Montrealin Transportation Komissio torstaina. Tästä lähtien tulee Montrealin alueella maksamaan kaksi katuvaunupilettiä 25 senttiä. Ennen maksoi kolme katuvaunupilettiä 30 senttiä.

Ecuador takavarikoinut amerikkalaisia aluksia

Quito. — Seitsemän amerikkalaista kalastusalusta takavarikoitiin keskiviikkona sen johdosta kun ne ilman lupaa kalastivat Ecuadorin aluevesillä.

Ecuadorin laivaston patrullivene takavarikoi amerikkalaiset alukset Guayaguilin salmessa.

— Pääministerin asema valtion johtajana sai perustuslaillisen tunnustuksen Britanniassa vasta v. 1905.

lisääntyneet Neuvostoliito

Moskova. — Pravdas
tiistaina toimituskirjoitu
sanottiin, että Neuvost
salliset tulot kuluvan v
ovat noin 10 prosenttia,
kuin viime vuoden vasta

Kansallistulot ovat yli
vostoliiton kommunistip
asettaman tavoitteen.
kansallistulot ovat kak
osaa suuremmat kuin 1
kertaistunut verrattuna

Kirjoituksessa sanotaa
on voitu käytännössä
"suurteollisuuden nopea
on välttämätön sosialis
delle".

Kirjoituksessa niinikä
että kuluvan vuoden ku
tuotanto nousee 70 pro
keämmaksi kuin 1950 eli
senttia ylittää asetetut

Hawkesbury. — Kesk
surmansa 19-vuotias M
kun hänen autonsa l
tiellä ja törmäsi sähköp

Poliisi sanoi, että De
rastanut auton Brownsb
on lähellä Ottawaa.

"KAKSI VANHAA TUKKIJÄTKA
ESITETÄÄN ONTARIOSSA:
TORONTO, F. S. Club, 19 Huron St., maanantaina, marras
7 ja
TORONTO, Hungarian House, 245 College St., keskiviikkona,
p. klo 7 ja
SARNIA, Slovak Hall, 203 Water St., perjantaina, marrask.
8
WINDSOR, Canadian Polish Club, 1530 Langlois Ave., lauanta
rask. 12 p. kl
SISÄÄNPÄÄSY $1.00 — LAPSET 25c
Huom! Suomesta saapui juuri kysytyimpiä äänilev
Canadian Finnish

TUNNETTU JA LUOTETTAVA
VAKUUTUSTOIMISTO
DAVID A. BOWLES
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
7 Durham St. S. (Yläkerrassa) Puh. OS. 3-9519 Sudbury

Nyt on juuri se aika . . .
jota jokainen nainen on
odottanut, saada katsella
uutta turkkia talveksi.
Johnsonissa on suuri valikoima!
Näkemiin
JOHNSON'S
● PUHELIN OS. 3-1331
● 16 DURHAM ST. N. SUD

"Tuntemattoman Sotilaan" viides lähetys saapunut
VÄINÖ LINNAN SUURI SOTAROMAANI
TUNTEMATON SOTILAS
ON NYT SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME
● **443 SIVUA** ● **HINTA SID. $3.80**
JLMESTYNYT
JO 14 PAINO
Eniten myyty kirja Suome
Suomessa Väinö Linnan TUNTEMATON SOTILAS filmataan ja kirjoitetaan näytelmäksi.
Kirjan kustantamisesta Ruotsin-, Tanskan-, Englannin- ja Saksan kielelle, ovat mainittujen maiden kustannusliikkeet tehneet sopimukset.
VÄINÖ LINNAN suuri sotaromaani, T
TEMATON SOTILAS, on realistinen
vaus suomalaisista rintamamiehistä ja
sodan verisissä taisteluissa. Se on her
nyt aivan poikkeuksellista huomiota
messa kaikissa piireissä. Siitä puhu
kaikkialla.
TILATKAA OSOITTEELLA
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITE
BOX 69 — SUDBURY, ONTARIO